

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

આર/વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૯૮૬૫/૨૦૧૯

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમુર્તી શ્રી કે. એમ. ઠાકર

સહી/-

અને

માનનીય ન્યાયમુર્તી શ્રી વી. પી. પટેલ

સહી/-

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા
૨	પત્રકાર રીફર કરવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના

મેસર્સ જી.એસ.ઈ.સી. લિમિટેડ તેના અધિકૃત પ્રતિનિધિ શ્રી રાકેશ રમણલાલ

શાહ દ્વારા

વિરુદ્ધ

એ.એ.આઈ. કાર્ગો લોજિસ્ટિક્સ અને સંલગ્ન સેવાઓ કંપની લિમિટેડ

=====

ઉપસ્થીતી :

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે પરિષ્ઠ વકિલ શ્રી મિહીર જોશી સાથે શ્રી દીપેન
દેસાઈ (૨૪૮૧)

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૨,૩ માટે અને

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે પરિષ્ઠ વકિલ શ્રી એસ.વી. રાજુ સાથે સાઈરિકા
એસ રાજુ (૮૭૬૧)

=====

કોરમ : માનનીય ન્યાયમુર્તી શ્રી કે. એમ. ઠાકર

અને

માનનીય ન્યાયમુર્તી શ્રી વી. પી. પટેલ

તારીખ: ૨૫-૨૬/૦૬/૨૦૧૯

મૌખિક ચુકાદો

(દ્વારા : માનનીય ન્યાયમુર્તી શ્રી કે. એમ. ઠાકર)

૧. આ અરજી (૧) સામાવાળાની તે કાર્યવાહીને પડકારે છે જેના દ્વારા
સામાવાળાએ ટેન્ડર પ્રક્રિયા વિના કરાર-જાળવણીના નવીનીકરણની પ્રથા બંધ
કરી દીધી છે અને આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલના સંચાલન અને જાળવણી
માટે કામ આપવા માટે સ્પર્ધાત્મક બોલી આમંત્રિત-શરૂ કરવાની કાર્યવાહી (૨)

ને પડકારે છે.

૧.૧ અરજદાર સામાવાળાની ઉક્ત કાર્યવાહીનો વિરોધ કરે છે અને તે ટેન્ડર પ્રક્રિયા વિના ૧૦ વર્ષ માટે નવીનીકરણ ઇચ્છે છે.

૨. વર્તમાન અરજી રજૂ કરીને (૨૮/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ), અરજદારે પ્રાર્થના કરી છે કે આ અદાલતે ટેન્ડર (ટેન્ડર આમંત્રિત કરતી નોટિસ, સંક્ષિપ્તમાં એનઆઈટી) ને રદ અને બાજુ પર મૂકવું જોઈએ જે ૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ જારી કરવામાં આવ્યું હતું.

૨.૧ ઉક્ત એનઆઈટી દ્વારા વર્તમાન સામાવાળા નંબર ૧, જે એરપોર્ટ ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા (બીજા સામાવાળા) ની ૧૦૦% માલિકીની સબસિડિયરી છે, તેણે અમદાવાદ એરપોર્ટ પર "આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલના સંચાલન અને જાળવણી" માટે બોલીઓ મંગાવી છે.

૨.૨ વર્તમાન સામાવાળા નંબર ૧ અને ૨ સાથેની વ્યવસ્થા / કરાર હેઠળ અરજદાર અમદાવાદ એરપોર્ટ પર આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલનું સંચાલન કરી રહ્યો છે.

૨.૩ અરજદાર અને સામાવાળાઓ વચ્ચેની ઉક્ત વ્યવસ્થા – કરારનો સમયગાળો ૩૧/૦૫/૨૦૧૯ થી અને તેના પર સમાપ્ત થઈ ગયો છે.

૩. વર્તમાન અરજીમાં અરજદારે અન્ય બાબતોની સાથે પ્રાર્થના કરી છે કે:—

“૨૫(એ) માનનીય અદાલત અમદાવાદ એરપોર્ટ પર ૫ વર્ષની મુદત માટે આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલના સંચાલન અને જાળવણી માટે તારીખ ૧/૦૫/૨૦૧૯ ના ટેન્ડરને રદ કરવા અને બાજુ પર મૂકવા માટે પરમાદેશની રિટ અને / અથવા અન્ય કોઈપણ યોગ્ય રિટ, નિર્દેશ અને હુકમ જારી કરવા કૃપા કરે.

(બી) માનનીય અદાલત અમદાવાદ એરપોર્ટ ખાતે ૫ વર્ષની મુદત માટે આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલના સંચાલન અને જાળવણી માટે તારીખ ૦૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ જારી કરાયેલ ટેન્ડરની પ્રક્રિયા જારી કરવાથી સામાવાળાઓને રોકતો પ્રતિષેધનો હુકમ અને / અથવા અન્ય કોઈપણ યોગ્ય રિટ, નિર્દેશ અને હુકમ જારી કરવા કૃપા કરે.

(સી) માનનીય અદાલત સામાવાળા નંબર ૧ ને અરજદાર કંપનીને વધુ ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે અથવા આ માનનીય અદાલતને યોગ્ય લાગે તેવી યોગ્ય મુદત માટે જાળવણી લંબાવવા / નવીનીકરણ કરવા નિર્દેશ આપતી પરમાદેશની રિટ અથવા પરમાદેશના સ્વરૂપની રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ કે નિર્દેશ જારી કરવા કૃપા કરે.

(ડી) અરજીની સુનાવણી અને આખરી નિકાલ પેઝિંગ હોય ત્યાં સુધી, આપ નામદાર અમદાવાદ એરપોર્ટ ખાતે ૫ વર્ષની મુદત માટે આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલના સંચાલન અને જાળવણી માટે ૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ જારી કરાયેલ ટેન્ડરની પ્રક્રિયા સાથે આગળ વધવાથી સામાવાળાઓને રોકવા કૃપા કરે”

૩.૧ એ નોંધવું સુસંગત છે કે (એ) ઉક્ત હેતુ માટે બોલીઓ આમંત્રિત કરવાનો સામાવાળાઓનો અધિકાર નહીં (બી) કે એનઆઈટી / ટેન્ડર દસ્તાવેજની કોઈપણ શરતોને અરજદાર દ્વારા પડકારવામાં આવી નથી.

૪. અરજદાર એક લિમિટેડ કંપની છે જે શરૂઆતમાં ગુજરાત સ્ટેટ એક્સપોર્ટ કોર્પોરેશન લિમિટેડના નામે અને શૈલીમાં સ્થાપિત થઈ હતી જેમાં ગુજરાત રાજ્ય ૫૬.૬% ઇક્વિટી ધરાવતું હતું.

૪.૧ ત્યારબાદ ઉક્ત શેર એટલે કે ઇક્વિટીના ૫૬.૬% એક હાથથી બીજા હાથમાં સ્થાનાંતરિત થયા અને ૦૮/૦૩/૨૦૦૪ થી અમલી બને તે રીતે, ૫૬.૬% નું ઉક્ત હોલ્ડિંગ વર્તમાન અરજદારના સંચાલનની તરફેણમાં સ્થાનાંતરિત થયું.

જ.૨ અરજદારે દાવો કર્યો છે કે એર કાર્ગો ટર્મિનલ સ્થાપવા માટે તત્કાલીન નેશનલ એરપોર્ટ ઓથોરિટી / વર્તમાન સામાવાળા નંબર ૨ એ અમદાવાદ સ્થિત આંતરરાષ્ટ્રીય એરપોર્ટ પર આશરે ૫,૦૦૦/- ચોરસ મીટર જમીન ફાળવી છે જ્યાં તેણે મકાન/મકાનો બાંધ્યા છે અને મશીનરી સ્થાપિત કરી છે.

જ.૩ એવો પણ દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે તત્કાલીન ગુજરાત સ્ટેટ એક્સપોર્ટ કોર્પોરેશન સાથેની વ્યવસ્થા - કરાર શરૂઆતમાં ૧૯૭૯ માં કરવામાં આવ્યો હતો અને અસ્તિત્વમાં આવ્યો હતો અને ત્યારથી કરાર - ફાળવણીનું નવીનીકરણ કરીને વ્યવસ્થા - કરાર ચાલુ રાખવામાં આવ્યો છે.

જ.૪ વ્યવસ્થા - કરાર ૩૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ સમાપ્ત થઈ જશે અને તેનો અંત આવશે તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, સામાવાળા નંબર ૧ અને ૨ એ, ૦૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ, એરપોર્ટના સંચાલન અને જાળવણી માટે ટેન્ડર આમંત્રિત કરતી નોટિસ જારી કરી. બોલી સબમિટ કરવાની છેલ્લી તારીખ (મૂળ સમયપત્રક મુજબ) ૦૭/૦૬/૨૦૧૯ હતી (જેને ૧૭/૦૬/૨૦૧૯ સુધી અને પછી ૨૪/૦૬/૨૦૧૯ સુધી લંબાવવામાં આવી હતી).

જ.૫. અરજીના ફકરા નંબર ૫ માં અરજદારે સોગંદ પર નિવેદન આપ્યું છે અને જણાવ્યું છે કે :-

પ. તારીખ ૩/૦૭/૧૯૯૧ ના કવરિંગ લેટર હેઠળ, નેશનલ એરપોર્ટ ઓથોરિટીએ ૨૦૦૦ ચોરસ મીટર માપની જમીન માટે અન્ય બાબતોની સાથે સાથે નીચે મુજબની જોગવાઈ કરીને ૧/૦૫/૧૯૯૦ થી ત્રણ વર્ષની મુદત માટે અરજદાર કંપનીને લાયસન્સ લંબાવી આપ્યું હતું,

“જ્યારે જરૂર પડે ત્યારે લાયસન્સધારકે નેશનલ એરપોર્ટ ઓથોરિટીને જમીનનો ખાલી કબજો આપવાનો રહેશે. જો કે, એનએએ પાસે લાયસન્સવાળી જમીન પરના બાંધકામ અને અન્ય મિલકતો કબજે કરવાનો પ્રથમ અધિકાર રહેશે અને તેથી, એનએએ ની પૂર્વ લેખિત પરવાનગી વિના કોઈ તોડી પાડવાની કાચ વાહી કરવામાં આવશે નહીં.”

.....

ઉક્ત પત્રના અનુસંધાને, તારીખ ૨૭/૦૯/૧૯૯૧ ના કરારનું પાલન કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં અન્ય બાબતો સાથે સાથે નીચે મુજબની જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી,

“પ. ઉક્ત પ્લોટનો ઉપયોગ લાયસન્સધારક દ્વારા માત્ર આ કલમમાં ઉલ્લેખિત ઇમારતો, બાંધકામો અથવા સ્થાપનો બાંધવાના હેતુ માટે જ કરવામાં આવશે, એટલે કે; એર કાર્ગો કોમ્પ્લેક્સ માટે અને ઇમારતો, બાંધકામો અથવા સ્થાપનોનો ઉપયોગ લાયસન્સધારક દ્વારા ફક્ત ઉપર દર્શાવેલ હેતુ માટે જ કરવામાં આવશે.

૧૮. લાયસન્સ સમાપ્ત થવા પર, તેના પરની તમામ ઇમારતો, બાંધકામો અને સ્થાપનો લાયસન્સધારક દ્વારા દૂર કરવામાં આવશે અને વિષયવસ્તુ પ્લોટ ચેરમેન અથવા તેમના અધિકૃત પ્રતિનિધિને કોઈ પણ પ્રકારના વળતરનો દાવો કર્યા વિના સ્વચ્છ અને સમતલ સ્થિતિમાં સુપ્રત કરવામાં આવશે. શરત એ છે કે અનુદાનકર્તા પાસે વિષયવસ્તુ પ્લોટ પરની ઇમારતો, બાંધકામો અથવા સ્થાપનો અથવા તેના કોઈપણ ભાગને અનુદાનકર્તા અને લાયસન્સધારક વચ્ચે સંમત થવાના મૂલ્યાંકન પર ખરીદવાનો પ્રથમ વિકલ્પ રહેશે અને અસંમતિના કિસ્સામાં આગળની કલમમાં જોગવાઈ કર્યા મુજબ આર્બિટ્રેશન દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે.

.....”

૪.૬ અરજીના ફક્ત નંબર ૬ માં અરજદારે વ્યવસ્થા / કરાર સંબંધિત વિગતો, વધુ સ્પષ્ટ રીતે જમીન અને તેના પરના સુપરસ્ટ્રક્ચર સંબંધિત વિગતો પોતાની મેળે સ્પષ્ટ કરી છે. ઉક્ત ફક્ત નંબર ૬ આ મુજબ છે :-

૬. અરજદાર કંપનીને અગાઉથી ફાળવવામાં આવેલી ૨૦૦૦ ચોરસ મીટર જમીનને અડીને ૦૧/૦૭/૧૯૯૪ ના રોજ વધારાની ૧૦૦૦ ચોરસ મીટર જમીન ફાળવવામાં આવી હતી. તારીખ ૨૭/૦૧/૧૯૯૯ ના કરાર મુજબ, અરજદાર કંપનીને ૨૦૦૦ ચોરસ મીટર જગ્યાના કિસ્સામાં

૦૧/૦૫/૧૯૯૩ થી અને વધારાની ૧૦૦૦ ચોરસ મીટર જગ્યાના કિસ્સામાં ૦૧/૦૭/૧૯૯૪ થી શરૂ કરીને ૩૧/૦૫/૧૯૯૯ સુધી કુલ ૩૦૦૦ ચોરસ મીટર જમીન પર કબજો કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. ઉક્ત કરારમાં અન્ય બાબતોની સાથે સાથે નીચેની યોગ્ય શરતો પૂરી પાડવામાં આવી છે;

“પ. ઉક્ત પ્લોટનો ઉપયોગ લાયસન્સધારક દ્વારા માત્ર આ કલમમાં ઉલ્લેખિત ઇમારત, બાંધકામો અથવા સ્થાપનો બાંધવાના હેતુ માટે કરવામાં આવશે એટલે કે; ઉક્ત લાયસન્સધારક દ્વારા અમદાવાદ એરપોર્ટ પરથી નિકાસ / આયાત વ્યવસાયને પ્રોત્સાહન આપવાના હેતુ માટે આવશ્યક માનવામાં આવતી ગોડાઉન સુવિધા અને સંબંધિત માળખાકીય સુવિધાઓનું નિર્માણ કરવું અને ભાડાપટ્ટાની જમીન પર બનાવેલી તમામ ઇમારતો / બાંધકામો અથવા સ્થાપનોનો ઉપયોગ લાયસન્સધારક અથવા તેના વિધિવત રીતે નીમેલા એજન્ટ / એજન્ટો દ્વારા માત્ર અહીં ઉપર દર્શાવેલ હેતુ માટે જ કરવામાં આવશે અને જગ્યાનો કોઈ પણ વિપરીત ઉપયોગ લીઝની સંમત શરતોથી વિચલન તરીકે ચાલુ રાખવામાં આવશે.

લાયસન્સધારક એરપોર્ટ્સ ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયાની પૂર્વ લેખિત પરવાનગી સિવાય સબ-લીઝ / જગ્યા અથવા તેનો કોઈ ભાગ ભાડે

આપશે નહીં અથવા અન્ય કોઈ પક્ષની તરફેણમાં પ્રત્યક્ષ કે અપ્રત્યક્ષ કોઈ અધિકારો ઊભા કરશે નહીં જે આ કરારના કરારોથી વિપરીત હોઈ શકે અથવા તેની શક્યતા હોય.

૧૬. લાયસન્સ સમાપ્ત થવા કે પૂરું થવા પર, તેના પરની તમામ ઈમારતો, બાંધકામો અને સ્થાપનો લાયસન્સધારક દ્વારા દૂર કરવામાં આવશે અને વિષયવસ્તુ પ્લોટ ચેરમેન અથવા તેમના અધિકૃત પ્રતિનિધિને કોઈ પણ પ્રકારના વળતરનો દાવો કર્યા વિના સ્વચ્છ અને સમતલ સ્થિતિમાં સુપ્રત કરવામાં આવશે. શરત એ છે કે અનુદાનકર્તા પાસે ઉક્ત પ્લોટ પરની ઈમારત, બાંધકામો અથવા સ્થાપનો અથવા તેના કોઈપણ ભાગને અનુદાનકર્તા અને લાયસન્સધારક વચ્ચે સંમત થવાના મૂલ્યાંકન પર ખરીદવાનો પ્રથમ વિકલ્પ રહેશે અને અસંમતિના કિસ્સામાં આગળના સ્તરે જોગવાઈ કર્યા મુજબ આર્બિટ્રેશન દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે.”

૪.૭ અરજદાર દ્વારા જણાવવામાં આવેલી વિગતો પરથી બહાર આવ્યું છે કે સામાવાળાઓએ, વ્યવસ્થા – કરાર હેઠળ, એર કાર્ગો ટર્મિનલ અને અન્ય સંબંધિત સુવિધાઓ / માળખાકીય સુવિધાઓના હેતુ માટે આશરે ૫,૦૦૦ ચોરસ મીટર જમીન લાયસન્સ પર આપી છે.

જ.૮ પક્ષકારો વચ્ચેના કરારમાં સુસંગત કલમ અન્ય બાબતોની સાથે પ્રદાન કરે છે કે :-

“૨૧. લાયસન્સ સમાપ્ત થવા કે પૂરું થવા પર, ઓથોરિટી વ્યાખ્યાયિત જગ્યા પર બાંધવામાં આવેલ મકાન, બાંધકામ અને સ્થાપનની સ્થિતિ નક્કી કરશે. જો ઓથોરિટી દ્વારા એવો નિર્ણય લેવામાં આવે કે હાલની ઈમારત, બાંધકામો અને સ્થાપનો ઓથોરિટીના ભવિષ્યના હેતુ માટે જરૂરી છે, તો લાયસન્સ સમાપ્ત થયાના ત્રણ મહિનાની અંદર કરાવવામાં આવેલા સરકારી માન્ય મૂલ્યાંકનકારના અહેવાલના આધારે લાયસન્સધારકને મકાન, બાંધકામો અને સ્થાપનોની કિંમત ચૂકવવામાં આવશે.

જો ઓથોરિટી એવો નિર્ણય લે કે, મકાન, બાંધકામો અને સ્થાપનો ઓથોરિટીના ભવિષ્યના હેતુ માટે જરૂરી નથી, તો લાયસન્સધારક આ અંગે ઓથોરિટી તરફથી નિર્ણય મળ્યા પછી પોતાના ખર્ચે કોઈપણ બોજા વિના ખાલી સાઈટ સોંપવા અને તેના દ્વારા બાંધવામાં આવેલ ઉક્ત મકાન, બાંધકામો અને સ્થાપનો દૂર કરવા માટે બંધાયેલા રહેશે.”

જ.૯ પક્ષકારો વચ્ચેના કરારમાં અન્ય સુસંગત જોગવાઈઓ, અન્ય બાબતોની

સાથે સાથે પ્રદાન કરે છે કે :-

“૧. નીચેના કારણોસર અગાઉ સમાપ્ત કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, ઉક્ત સુવિધા માટેનું લાયસન્સ ૦૧/૦૬/૨૦૦૯ થી ૩૧/૦૫/૨૦૧૯ સુધીના ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે માન્ય રહેશે:

(એ) કોઈપણ કારણ દર્શાવ્યા વિના બંનેમાંથી કોઈપણ પક્ષ તરફથી લેખિતમાં ૧૮૦ દિવસની નોટિસ આપીને.

(બી) અસંતોષકારક કામગીરીના કારણે ટૂંકી નોટિસ પર એએઆઈ દ્વારા સમાપ્ત કરાયેલ. 'ટૂંકી નોટિસ' શબ્દ સ્પષ્ટ ૩૦ દિવસનો સમયગાળો દર્શાવે છે.

(સી) અણઉકેલાયેલા આંતરિક વિવાદ નિવારણ માટે ફાળવવામાં આવેલા ચોક્કસ સમયગાળાની સમાપ્તિ પર સમાપ્તિ.”

૨૨. લાયસન્સનો સમયગાળો ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે રહેશે એવી શરત સાથે કે સંદર્ભિત એરપોર્ટનું ખાનગીકરણ/ભાડાપટ્ટે આપવાના કિસ્સામાં, ઉક્ત કરારના લાયસન્સના બાકી રહેલા સમયગાળાનું ટૂંકી નોટિસ દ્વારા સમાપ્તિને બદલે આવા એરપોર્ટના સંભવિત લીઝી/ઓપરેટરો દ્વારા સન્માન કરવામાં આવશે.

૨૩. આ દ્વારા આપવામાં આવેલ લાયસન્સ કોઈ પણ રીતે

લાયસન્સધારકને અથવા તેની તરફેણમાં ઉક્ત જમીન અને જગ્યામાં કોઈ અધિકાર કે હિત આપવા કે બનાવનાર તરીકે ગણાશે નહીં પરંતુ આમાં સમાવિષ્ટ શરતો પર માત્ર લાયસન્સ તરીકે જ ગણાશે.

૨૪. લાયસન્સ કરારની તમામ અથવા કોઈપણ શરતોનું પાલન કરવામાં લાયસન્સધારક તરફથી ઓથોરિટીના મતે કોઈ પણ ડિફોલ્ટ, નિષ્ફળતા, બેદરકારી કે ભંગના કિસ્સામાં, ઓથોરિટી તરત જ લાયસન્સ નક્કી કરવા અને કોઈ પણ વળતર કે નુકસાની ચૂકવ્યા વિના જગ્યાનો કબજો પાછો મેળવવા માટે હકદાર અને સ્વતંત્ર રહેશે અને કરારની યોગ્ય કામગીરી માટે લાયસન્સધારક દ્વારા જમા કરાવેલી રકમ સંપૂર્ણ અથવા અંશતઃ જમ પાછા કરી શકશે.

૨૬. લાયસન્સનો સમયગાળો પૂરો થવા પર અથવા લાયસન્સધારક તરફથી કોઈ ભંગના કારણે ઓથોરિટી દ્વારા લાયસન્સ સમાપ્ત કરવા પર, લાયસન્સધારકે ઓથોરિટી દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવેલ ફર્નિચર, ફિટિંગ, સાધનો અને સ્થાપનો, જો કોઈ હોય તો, તેની સાથે શાંતિપૂર્ણ રીતે સારી સ્થિતિમાં જગ્યાનો કબજો સોંપવાનો રહેશે. વધુમાં, લાયસન્સધારકે જગ્યા પરથી તેનો / તેમનો માલ અને અન્ય સામગ્રી તાત્કાલિક દૂર કરવાની રહેશે, જેમાં નિષ્ફળ જતાં ઓથોરિટી લાયસન્સધારકના જોખમે

અને ખર્ચે આવા માલ / સામગ્રીને દૂર કરવાનો અને આવા નિકાલ માટે ચૂકવણીની માંગ કરવાનો તેનો અધિકાર અનામત રાખે છે.

૩૩. પબ્લિક પ્રેમિસીસ (એવિક્શન ઓફ અનઓથોરાઇઝ્ડ ઓક્યુપન્ટ્સ) એક્ટ, ૧૯૭૧ અને તેના હેઠળ બનાવાયેલા નિયમો જે હવે અમલમાં છે અથવા જે આ પછી અમલમાં આવી શકે છે તેની જોગવાઈઓ ઉક્ત કાયદામાં પૂરી પાડવામાં આવેલી તમામ બાબતો માટે લાગુ પડશે”

૪.૧૦ એનઆઈટી – ટેન્ડર દસ્તાવેજમાંથી કેટલીક સુસંગત કલમો આ મુજબ છે :-

“૩.૧.૧ ચેરમેન, એ.એ.આઈ.સી.એલ.એ.એસ. વતી અમદાવાદ ખાતે હાલની આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો સુવિધાઓ સ્પેસ/લેન્ડ લીઝ રેન્ટલ વત્તા ગ્રોસ ટર્ન ઓવર (જીટીઓ) માંથી રેવન્યુ શેરિંગ પર સંચાલન અને જાળવણી ("ઓ & એમ") કરવા માટે યોગ્ય પક્ષકારો પાસેથી ડિજિટલી સહી કરેલી બોલીઓ ઓનલાઈન મંગાવવામાં આવે છે, જેમાં આ સુવિધા પર કલમ ૩.૧.૨ માં દર્શાવેલ “મુખ્ય પ્રવૃત્તિઓ / સેવાઓ” માંથી ઉત્પન્ન થયેલી તમામ પ્રકારની આવક શામેલ હોવી જોઈએ, જીએસટી (“આવક”) સિવાય.

સુવિધાનું નામ	અર્નેસ્ટ મની અને ટેન્ડર ફી	લઘુત્તમ માસિક લાયસન્સ ફી	લાયસન્સનો સમયગાળો
મેસર્સ જીએસઈસી	રૂ.	જમીન / સ્પેસ	૫ વર્ષ અથવા

લિમિટેડ દ્વારા હાલમાં ચલાવવામાં આવી રહી હોય તેવી હાલની આંતરરાષ્ટ્રીય કાર્ગો સુવિધાનું સંચાલન અને સંચાલન કરવું	૧૫૦૦૦૦૦.૦૦ [રૂપિયા પંદર લાખ માત્ર). ટેન્ડર ફી રૂ. ૫૦૦૦૦/- + ૧૮% જીએસટી = રૂ. ૫૮૦૦૦/-	લીઝ રેન્ટલ્સ + જીટીઓ પર ૩૦% (ત્રીસ ટકા) રોયલ્ટી + જીએસટી	એ.એ.આઈ.સી .એલ.એ.એસ. તેના નવા કાર્ગો ટર્મિનલ્સ શરૂ કરે તે તારીખ, બેમાંથી જે વહેલું હોય તે
---	---	--	--

૧. વર્તમાન સુવિધા એરપોર્ટ્સ ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા દ્વારા મેસર્સ જીએસઈસી લિમિટેડને ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે ભાડે આપેલી આશરે ૫૦૦૦ ચોરસ મીટર જમીન/જગ્યા વિસ્તાર પર મેસર્સ જીઈસી લિમિટેડ દ્વારા સંચાલિત કરવામાં આવી રહી છે અને આ લીઝ ૩૧/૦૫/૨૦૧૮ ના રોજ પૂરી થવા જઈ રહી છે.

૩.૧.૮ સફળ બોલીદાતાઓએ કસ્ટોડિયન મેસર્સ જીએસઈસી લિમિટેડ દ્વારા રાખવામાં આવેલા તમામ જૂના રેકૉર્ડ યોગ્ય હેલ્ડિંગ ઓવર/ટેકિંગ ઓવર નોટ્સ હેઠળ પોતાના કબજામાં લેવાના રહેશે અને ભવિષ્યના સંદર્ભો/રેગ્યુલેટરી એજન્સીઓ/અદાલતો વગેરે સમક્ષ રજૂ કરવા માટે સુરક્ષિત કસ્ટડીમાં રાખવાના રહેશે અને આ રેકૉર્ડ્સ હવે જરૂરી નથી તેની ખાતરી કરીને સરકાર અથવા નિયમનકારી એજન્સી દ્વારા જૂના રેકૉર્ડ્સ પર જારી કરાયેલ વીડિંગ-આઉટ પોલિસી મુજબ જ આવા રેકૉર્ડ્સનો નિકાલ

કરવાનો રહેશે. આ સંદર્ભમાં કસ્ટોડિયન દ્વારા કરવામાં આવેલા કુકર્મના કોઈપણ કૃત્ય માટે એ.એ.આઈ.સી.એલ.એ.એસ. જવાબદાર રહેશે નહીં.

૩.૧.૯ મકાન મેસર્સ જીએસઈસી લિમિટેડનું છે જે એ.એ.આઈ.સી.એલ.એ.એસ. દ્વારા નિયુક્ત સ્વતંત્ર લાયકાત ધરાવતા મૂલ્યાંકનકાર દ્વારા મૂલ્યાંકન કર્યા પછી એ.એ.આઈ.સી.એલ.એ.એસ. દ્વારા મેસર્સ જીએસઈસી લિમિટેડ પાસેથી કબજે કરવામાં આવશે.

૩.૧.૧૦ દર્શાવેલ વિસ્તાર એટલે કે ૫૦૦૦ ચોરસ મીટર માત્ર અંદાજિત જમીન વિસ્તાર છે અને આવનારી નવી એજન્સીને સોંપતી વખતે તમામ વિસ્તાર/જગ્યાનું ફરીથી માપન કરવામાં આવશે અને એજન્સી નોટિફાઈડ દરો મુજબ એ.એ.આઈ.સી.એલ.એ.એસ. ને તે અનુસાર ભાડું ચૂકવશે.

૩.૧.૧૧ એ.એ.આઈ.સી.એલ.એ.એસ. દ્વારા એલઓએ જારી કર્યા પછી સફળ બોલીદાતાએ સ્થાપિત પ્રક્રિયાઓ અનુસાર ભારતીય કસ્ટમ્સ પાસેથી તેના નામે આયાત નિકાસ માલની કસ્ટોડિયનશીપ મેળવવી/ટ્રાન્સફર કરાવવી પડશે અને રાજ્ય સરકાર/કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા વિવિધ જોગવાઈઓ હેઠળ પોતાના ખર્ચે જરૂરી તમામ પ્રકારની

નિયમનકારી મંજૂરીઓ અને અન્ય મંજૂરીઓ મેળવવી પડશે અને લાગુ કસ્ટમ્સ નોટિફિકેશન મુજબ કસ્ટમ્સ સાથે બોન્ડ જમા કરાવવા સહિત કસ્ટમ્સને કસ્ટમ્સ કોસ્ટ રિકવરી ચૂકવવા માટે જવાબદાર રહેશે. એ.એ.આઈ.સી.એલ.એ.એસ. કસ્ટમ્સ પાસેથી કસ્ટોડિયનશીપ મેળવવા/સરળ બનાવવા માટે કોઈ પ્રતિબદ્ધતા કરતી નથી અને કોઈ જવાબદારી/જવાબદારી ધરાવતી નથી.

૩.૨ લાયસન્સનો સમયગાળો

૫ વર્ષ અથવા એ.એ.આઈ.સી.એલ.એ.એસ. તેના નવા કાર્ગો ટર્મિનલ્સ શરૂ કરે તે તારીખ, બેમાંથી જે વહેલું હોય તે મહત્વપૂર્ણ નોંધ:

એ) લાયસન્સનો સમયગાળો 'પાંચ વર્ષ' રહેશે, જેમાં જો એ.એ.આઈ.સી.એલ.એ.એસ. આ સુવિધાના સંચાલન અને જાળવણીના અધિકારો તૃતીય પક્ષ(ઓ) ને સ્થાનાંતરિત કરે છે, તો સફળ બોલીદાતા એવા સિદ્ધાંત પર આ તૃતીય પક્ષની તરફેણમાં આ કરારનું સ્થાનાંતરણ/નવીનીકરણ કરાવશે કે આવા સ્થાનાંતરણ/નવીનીકરણથી એ.એ.આઈ.સી.એલ.એ.એસ. ને આવા અધિકારોના સ્થાનાંતરણ/નવીનીકરણની તારીખથી અને પછી ઉદ્ભવતી તમામ જવાબદારીઓ અને બંધનોમાંથી મુક્ત કરવામાં આવશે. પક્ષકારો, સંબંધિત તૃતીય પક્ષ(ઓ) સાથે મળીને પૂર્વસૂચિત

સ્થાનાંતરણ/નવીનીકરણ માટે જરૂરી દસ્તાવેજીકરણ કરશે અથવા જરૂરી કરારો અમલમાં મુકશે; અને

(બી) એ.એ.આઈ.સી.એલ.એ.એસ. અને લાયસન્સધારક વચ્ચે આ કરારની જોગવાઈઓ અનુસાર કરવામાં આવેલા તમામ કરારો અને અન્ય વ્યવસ્થાઓ હેઠળ અથવા તેના અનુસંધાનમાં અધિકારો અને જવાબદારીઓ આવા તૃતીય પક્ષમાં સ્થાપિત થશે.”

જ.૧૧ પક્ષકારો વચ્ચેની વ્યવસ્થા – કરાર અન્ય બાબતોની સાથે સાથે પ્રદાન કરે છે કે કરાર અને ફાળવણીનો સમયગાળો ૩૧/૦૫/૨૦૧૮ ના રોજ સમાપ્ત થશે અને વ્યવસ્થા – કરારનો સમયગાળો પૂરો થવા પર અથવા કરાર સમાપ્ત થવા પર (એ) અરજદાર જમીનનો ખાલી કબજો સોંપશે અને (બી) સામાવાળાઓ કરારમાં દર્શાવેલ જોગવાઈ અનુસાર વ્યાખ્યાયિત જગ્યા પર બાંધવામાં આવેલ મકાન, બાંધકામ અને સ્થાપનની સ્થિતિ નક્કી કરવા માટે અધિકૃત / હકદાર છે.

જ.૧૨ અરજદારે દાવો કર્યો છે અને આક્ષેપ કર્યો છે કે નવેમ્બર ૨૦૧૮ માં ક્યાંક તેને સામાવાળા નંબર ૧ તરફથી તારીખ ૧૩/૧૧/૨૦૧૮ નો પત્ર મળ્યો હતો (જે વ્યવસ્થા – કરારના નવીનીકરણ માટેની અરજદારની વિનંતીના જવાબમાં હતો). ઉક્ત પત્ર દ્વારા અરજદારને ઉક્ત વિષય પર ચર્ચા કરવા માટે બેઠક માટે

આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા.

૪.૧૩ અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર ત્યારબાદ (એટલે કે ૧૩/૧૧/૨૦૧૮ પછી) અરજદાર અને સામાવાળાઓ વચ્ચે કેટલાક પત્રવ્યવહાર થયા છે અને ઉક્ત પક્ષકારો વચ્ચે કેટલીક બેઠકો પણ ગોઠવવામાં આવી હતી અને ચોજવામાં આવી હતી. જો કે આવી બેઠકો અથવા પત્રવ્યવહારના પરિણામે કરાર-વ્યવસ્થાનું નવીનીકરણ – લંબાવવાનું થયું ન હતું. આ સંદર્ભમાં અરજદારે સોગંદ પર નિવેદન આપ્યું છે અને આક્ષેપ કર્યો છે કે :-

“૧૪. તારીખ ૧૩/૧૧/૨૦૧૮ ના એક પત્ર હેઠળ સામાવાળા નંબર ૧ એ અમદાવાદ એર કાર્ગો કોમ્પ્લેક્સ ખાતે જમીન લીઝના નવીનીકરણની વિનંતી અને વધારાની જમીનની વિનંતી અંગે અરજદાર કંપનીના તારીખ ૨૭/૧૦/૨૦૧૮ ના પત્રની વિગતો અંગે ચર્ચા કરવા અરજદાર કંપનીને આમંત્રિત કર્યા હતા.

૧૫. તારીખ ૨૭/૧૧/૨૦૧૮ ના એક કરાર હેઠળ, તારીખ ૩/૦૬/૨૦૧૧ ના કરારને અરજદાર કંપની દ્વારા સામાવાળા નંબર ૧ સાથે નવેસરથી કરાયો હતો, જે સામાવાળા નંબર ૨ ની સબસિડિયરી છે, જેમાં તારીખ ૩/૦૬/૨૦૧૧ ના કરાર હેઠળ સામાવાળા નંબર ૨ ના અધિકાર, શીર્ષક, હિત, લાભો, ફરજો અને જવાબદારીઓ સામાવાળા

નંબર ૧ પાસે અનામત રખાયા છે.

૧૬. તારીખ ૧/૦૧/૨૦૧૮ ના આવેદનપત્ર દ્વારા અરજદારે સામાવાળા નંબર ૧ ના અધિકારીઓ સાથે યોજાયેલી ૨૦/૧૧/૨૦૧૮ ની બેઠકનો સંદર્ભ આપીને, સામાવાળા નંબર ૧ ને ઉક્ત તારીખથી ૧૮% ના ગ્રોસ ટનેજની સુધારેલી રોયલ્ટી ઓફર કરવા સાથે શરૂ કરવા માટે ૧/૦૬/૨૦૧૮ થી ત્રણ વર્ષના સમયગાળા માટે જમીન લીઝનું નવીનીકરણ કરવા વિનંતી કરી હતી. ઉક્ત પત્રમાં એ વાત પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો કે, અરજદાર કંપનીએ આશરે રૂ. ૮ કરોડના વધારાના રોકાણનો પ્રસ્તાવ મૂક્યો હતો, જે ગ્રાહકોના સેવા સ્તરને જાળવી રાખવા અને બીફ્યુએએસ અનુપાલનમાં સુધારો કરવા માટે તાત્કાલિક ધોરણે જરૂરી હતો.

૧૭. તારીખ ૧૭/૦૪/૨૦૧૮ ના પત્ર હેઠળ અરજદાર કંપનીએ સામાવાળા નંબર ૧ ને જાણ કરી હતી કે સમય જતાં અરજદાર કંપનીએ માળખાકીય સુવિધાઓમાં રૂ. ૩૫ કરોડનું રોકાણ કર્યું હતું અને સામાવાળા નંબર ૧ ને માહિતગાર કર્યા હતા કે પ્રોજેક્ટ સુવિધાઓમાં રૂ. ૧૦ કરોડનો વધારાનો મૂડી ખર્ચ અમલીકરણ હેઠળ હતો જેમાંથી ક્રિટિકલ આઈટમ્સ માટે રૂ. ૩ કરોડના ઓર્ડર અગાઉથી આપી દેવામાં આવ્યા છે.

ત્યારબાદ સામાવાળાને વિનંતી કરવામાં આવી હતી કે અરજદાર કંપનીના ખાનગીકરણ પછી લીઝને કુલ ૧૫ વર્ષના સમયગાળા માટે બે વાર નવીનીકૃત કરવામાં આવી હતી અને નવીનીકરણના આવા પૂર્વદષ્ટાંત સાથે અરજદાર કંપનીએ વાજબી રીતે સામાવાળા નંબર ૧ પાસેથી લીઝનું નવીનીકરણ કરવાની અપેક્ષા રાખી હતી જેના આધારે મુદતના અંતે માળખાકીય સુવિધાઓમાં આવું વધારાનું રોકાણ કરવામાં આવ્યું હતું.”

૪.૧૪ અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, આ પૃષ્ઠભૂમિમાં, સામાવાળા નંબર ૧ એ તારીખ ૦૧/૦૫/૨૦૧૯ નો વિવાદિત એનઆઈટી જારી કર્યો હતો. અરજદારે એવો પણ આક્ષેપ કર્યો છે કે સામાવાળા નંબર ૧ એ એનઆઈટી જારી કર્યા પછી તેણે (એટલે કે અરજદારે) તારીખ ૦૭/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ એક આવેદનપત્ર સબમિટ કર્યું હતું અને “પ્રથમ ઇનકારના અધિકાર” માટે વિનંતી કરી હતી.

૪.૧૫ આ તબક્કે એ નોંધવું સુસંગત છે કે અદાલતના પ્રશ્નના જવાબમાં (ઉક્ત તારીખ ૦૭/૦૫/૨૦૦૯ ના પત્ર અને “પ્રથમ ઇનકાર” માટેના દાવાના સંદર્ભમાં) અરજદારના વિદ્વાન કાઉન્સેલે સ્વીકાર્યું અને કબૂલ કર્યું કે કરારમાં અરજદારને આવો અધિકાર અથવા તક આપવાની કે આપવાની કોઈ જોગવાઈ નથી. નિર્વિવાદપણે, કરાર દ્વારા (કરાર હેઠળની કોઈ જોગવાઈ) અથવા કાયદાની કોઈ જોગવાઈના આધારે, આવી તક – આવો અધિકાર તો દૂરની વાત

છે – અરજદારને ઉપલબ્ધ નથી અને સામાવાળાઓ – કોઈપણ રીતે અરજદારને આવી તક આપવા માટે બંધાયેલા છે. અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર સામાવાળાઓએ ઉક્ત વિનંતી સ્વીકારી નથી જ્યારે એનઆઈટી (૦૧/૦૫/૨૦૧૮ ના રોજ જારી કરાયેલ) અનુસારની પ્રક્રિયા શરૂ થઈ ગઈ છે.

૪.૧૬ સામાવાળાએ બોલીઓ મંગાવ્યા વિના/ સ્પર્ધાત્મક બોલીઓ વિના કરાર-ફાળવણીનું નવીનીકરણ કર્યું ન હોવાથી અને સામાવાળાએ ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરી હોવાથી, અરજદારે વર્તમાન અરજી દાખલ કરી છે.

૫. વર્તમાન અરજી રજૂ કરવા તરફ દોરી જતી તથ્યાત્મક પૃષ્ઠભૂમિ અને હકીકતો પર ભાર મૂક્યા પછી, અરજદારના વિદ્વાન પરીષ્ઠ વકિલ શ્રી જોશીએ અરજીના ફક્ત નંબર ૧૭ તરફ ધ્યાન દોર્યું અને તેમણે તે નિવેદન પુનરાવર્તિત કર્યું કે 'કંપનીએ વાજબી રીતે અપેક્ષા રાખી હતી કે સામાવાળા નંબર ૧ લીઝનું નવીનીકરણ કરશે'. અરજદારના જણાવ્યા મુજબ લાંબુ અને સતત આચરણ એ વાજબી અપેક્ષા માટેના સ્તંભોમાંનું એક છે. અરજદારના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે (i) લાંબા સમયગાળા માટે કે જેના માટે વ્યવસ્થા – કરાર અમલમાં રહ્યો; અને (ii) અરજદાર દ્વારા કરાર – કોન્ટ્રાક્ટના સંતોષકારક અમલીકરણને ધ્યાનમાં રાખીને; અને (iii) અરજદાર સામે તેની કામગીરીમાં કોઈ ખામી કે ઉણપ અથવા વ્યવસ્થા – કરારની કોઈપણ શરતોના

ભંગના કોઈ કિસ્સા અંગેની કોઈ ફરિયાદ ન હોવાના પ્રકાશમાં અરજદારે 'વાજબી રીતે અપેક્ષા રાખી હતી કે કરાર – ફાળવણીનું નવીનીકરણ અને લંબાવવામાં આવશે'. અરજદારના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકિલ શ્રી જોશીએ પણ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે અરજદારે બાંધકામ (મકાનનું) અને સ્થાપન (મશીનરીનું) માં મોટી રકમનું રોકાણ કર્યું છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારને વાસ્તવમાં લીઝના નવીનીકરણ/લંબાવવા માટે ચર્ચા માટે આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા (એટલે કે પક્ષકારો વચ્ચે વ્યવસ્થા – કરાર) અને અરજદાર માને છે કે જ્યારે સામાવાળાએ એનઆઈટી જારી કર્યો ત્યારે ઉક્ત પાસું જીવંત હતું અને સામાવાળા પાસે વિચારણા હેઠળ હતું. તેઓ રજૂઆત કરશે કે સંચયી રીતે ઉક્ત પરિબળો અને તત્વો અરજદારની અપેક્ષાને વ્યાજબી ઠેરવે છે કે સામાવાળાએ કરાર-ફાળવણીનું નવીનીકરણ અને વિસ્તરણ કરવું જોઈતું હતું. જો કે સામાવાળાએ અચાનક એનઆઈટી જારી કર્યો જે અંગેની જાણ અરજદારને બીજા દિવસે કરવામાં આવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે સામાવાળાએ અરજદારને નવીનીકરણ / લંબાવવાનું શા માટે મંજૂર કરવામાં આવ્યું નથી તેનું કોઈ કારણ જણાવ્યું નથી.

૫.૧ અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, સામાવાળાની બિન-નવીનીકરણ માટેનું કોઈ કારણ ન જણાવવાની કાર્યવાહી અથવા આચરણ અયોગ્ય અને અવાજબી આચરણ સમાન છે. અરજદારના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકિલના જણાવ્યા અનુસાર,

સામાવાળાની એનઆઈટી જારી કરવાની અને નવીનીકરણ – લંબાવવાનું ન મંજૂર કરવાની કાર્યવાહીની વાજબીતા તથ્યાત્મક પૃષ્ઠભૂમિના પ્રકાશમાં ધ્યાનમાં લેવા યોગ્ય છે જેમાં આ વ્યવસ્થા લગભગ ૨૫ વર્ષથી અમલમાં રહી છે તે હકીકત અને તારીખ ૩૦/૧૧/૨૦૧૮ ના પત્ર દ્વારા, અરજદારને કરાર – વ્યવસ્થાને લંબાવવા માટે ચર્ચા માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા તે બાબત સામેલ છે. અરજદારના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે, ઉક્ત દલીલ ઉપરાંત, તારીખ ૦૭/૦૫/૨૦૧૮ ના પત્રનો સંદર્ભ આપ્યો હતો જેના દ્વારા અરજદારે વિનંતી કરી હતી કે તેને પ્રથમ ઇનકારની તક આપવામાં આવે (એચ૧ બોલીદાતાની બોલી સાથે મેળ ખાતી). તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે જો નવીનીકરણ ન આપવા અને એનઆઈટી જારી કરવાની સામાવાળાની કાર્યવાહી સામેની મુખ્ય દલીલ સ્વીકારવામાં ન આવે તો પ્રથમ ઇનકારના અધિકાર માટેની અરજદારની વિનંતી ગ્રાહ્ય રાખવા યોગ્ય છે. અરજદારના વિદ્વાન વરીષ્ઠ વકિલ શ્રી જોશીએ મોનેટ ઇસ્પાત એન્ડ એનર્જી લિમિટેડ વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા [(૨૦૧૨) ૧૧ એસ.સી.સી. ૧] ના કિસ્સામાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો. તેમણે લાલારામ અને અન્ય વિરુદ્ધ જયપુર ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી અને અન્ય [(૨૦૧૬) ૧૧ એસ.સી.સી. ૩૧] ના કિસ્સામાં નિર્ણય પર પણ આધાર રાખ્યો હતો.

૫.૨ આ તબક્કે, અરજદાર દ્વારા કરાયેલી રજૂઆત નોંધવી જરૂરી છે કે

એનઆઈટી (૦૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ જારી કરાયેલ/પ્રકાશિત) મુજબ બોલીઓ સબમિટ કરવાની છેલ્લી તારીખ ૦૭/૦૬/૨૦૧૯ હતી જેને લંબાવીને ૧૭/૦૬/૨૦૧૯ કરવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ ઉક્ત મર્યાદાને વધુ લંબાવીને ૨૪/૦૬/૨૦૧૯ કરવામાં આવી હતી. અરજદારના વિદ્વાન કાઉન્સેલે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારે રજિસ્ટ્રીમાં વર્તમાન અરજી સબમિટ કરી હતી તે તારીખ સુધી (૨૮/૦૫/૨૦૧૯) તેણે એનઆઈટી (૦૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ જારી કરાયેલ) ના જવાબમાં પોતાની બોલી સબમિટ કરી ન હતી જો કે ત્યારબાદ (વર્તમાન અરજી પેલિંગ હતી તે દરમિયાન) અરજદારે ૨૨/૦૬/૨૦૧૯ ના રોજ (એટલે કે લંબાવેલ સમયગાળો પૂરો થાય તે પહેલાં) પોતાની બોલી સબમિટ કરી હતી.

૬. આનાથી વિપરીત, સામાવાળાના વિદ્વાન વરીષ્ઠ વકિલ શ્રી રાજુએ રજૂઆત કરી હતી કે કરાર – વ્યવસ્થાનો સમયગાળો પૂરો થયા પછી, અરજદાર પાસે કોઈપણ અધિકારનો દાવો કરવાનો કોઈ અધિકાર કે લોકસ નથી, પ્રથમ ઈનકારનો અધિકાર કે તક તો દૂરની વાત છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે કરારમાં આવી કોઈ જોગવાઈ નથી અને કરાર અરજદારને 'પ્રથમ ઈનકાર' નો અધિકાર આપતો નથી તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, અન્યથા પણ, આવી તકનો દાવો કરી શકાતો નથી અને અરજદારને આપી શકાતી નથી, અધિકાર તરીકે તો બિલકુલ નહીં. આ બાબતે સામાવાળાના વિદ્વાન વરીષ્ઠ વકિલ શ્રી

રાજુએ એ વાત પર પણ ભાર મૂક્યો હતો કે આવી રાહત માંગવામાં આવી નથી અને તેથી તે આપી શકાય નહીં.

સામાવાળાના વિદ્વાન વરીષ્ઠ વકિલ શ્રી રાજુએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે કરાર – કોન્ટ્રાક્ટની શરતોના પ્રકાશમાં, નવા ટેન્ડરો મંગાવવાનો સામાવાળાનો અધિકાર છે અને અરજદાર પાસે એવો દાવો કરવાનો કોઈ અધિકાર કે લોકસ નથી કે સામાવાળા નવા ટેન્ડરો મંગાવી શકે નહીં અને/અથવા સામાવાળાએ વ્યવસ્થા – કરારના સમયગાળાનું નવીનીકરણ – લંબાવવું જોઈએ.

સામાવાળાના વિદ્વાન વરીષ્ઠ વકિલ શ્રી રાજુએ રજૂઆત કરી હતી કે સામાવાળાએ જાહેર હિતમાં એટલે કે સ્પર્ધાત્મક (ઉચ્ચ અને વધુ સારા) દરો / મહેસૂલ અને સ્પર્ધાત્મક સેવા માટે ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરી છે.

સામાવાળાના જણાવ્યા મુજબ મૂલ્યાંકન વિવાદના નિવારણ માટેની પદ્ધતિ કરાર હેઠળ ખાસ પૂરી પાડવામાં આવી છે અને રિટ અરજી એ યોગ્ય ઉપાય નથી અને મકાન અને મશીનરીના મૂલ્યાંકન અંગે વિવાદ ઊભો કરવા માટે રિટ કોર્ટ યોગ્ય ફોરમ નથી. શ્રી રાજુ, વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે એ પણ રજૂઆત કરી હતી કે વ્યવસ્થાનો લાભ લીધા પછી અને લાંબા સમયથી કરારના લાભો મેળવ્યા પછી, અરજદાર, હવે એવો દાવો કરી શકે નહીં કે તે કરારની અન્ય શરતોથી બંધાયેલ નથી અથવા તેની બાબતને અરજીમાં રજૂ કરાયેલ અને ભારપૂર્વક જણાવેલ હકીકતોના પ્રકાશમાં ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ. એવો પણ દાવો

કરવામાં આવે છે કે અરજદાર કરાર હેઠળ ઉપલબ્ધ/પૂરા પાડવામાં આવેલા અધિકાર સિવાય અન્ય કોઈ અધિકારનો દાવો કરી શકે નહીં.

ઈઝમેન્ટ એક્ટની કલમ ૬૦ ના પ્રકાશમાં અરજીમાં ઉઠાવવામાં આવેલી અરજદારની દલીલના જવાબમાં, સામાવાળાના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે સુનાવણી દરમિયાન અરજદારે ઉક્ત દલીલનો ઉપયોગ કર્યો નથી તે દલીલને નુકસાન પહોંચાડ્યા વિના રજૂઆત કરી હતી કે, કરારનું સ્વરૂપ અને કરારમાં દર્શાવેલ ચોક્કસ શરતો અને નિયમોના પ્રકાશમાં, અરજદારની ઉક્ત દલીલ ગેરસમજણ ભરેલી છે અને ટકી શકે તેમ નથી કારણ કે કરાર રદ કરી શકાય તેવો છે અને તે મર્યાદિત મુદતનો છે. ઈઝમેન્ટ એક્ટની કલમ ૬૦ ના આધારે અરજદારની રજૂઆતનો વિરોધ કરવા માટે અને તેમના વિરોધને ટેકો આપવા માટે, સામાવાળાના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે મુંબઈ ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ ગોલ્ડન ચેરિયટ એરપોર્ટ અને અન્ય, (૨૦૧૦) ૧૦ એસ.સી.સી. ૪૨૨ ના કિસ્સામાં નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો.

સામાવાળાના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે એ પણ રજૂઆત કરી હતી કે અરજદાર કરારમાં દર્શાવેલ ચોક્કસ જોગવાઈ અને કરારમાં દર્શાવેલ સ્પષ્ટ શરતના પ્રકાશમાં, અલગ અથવા વિશેષ જાણ કરવાની અને કારણો જણાવવાની જરૂરિયાત કે પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી તે હકીકતથી સારી રીતે વાકેફ હતો. સામાવાળાના વિદ્વાન વરીફ વકિલ શ્રી રાજુએ નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો હતો :

૧. નેશનલ હાઇવે ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા વિરુદ્ધ ગ્વાલિયર ઝાંસી એક્સપ્રેસવે લિમિટેડ, (૨૦૧૮) ૮ એસ.સી.સી. ૨૪૩ ;
૨. રામ સ્વરૂપ ગુપ્તા વિરુદ્ધ બિશુન નારાયણ ઈન્ટર કોલેજ અને અન્ય, (૧૯૮૭) ૨ એસ.સી.સી. ૫૫૫;
૩. હિમાચલ પ્રદેશ હાઉસિંગ એન્ડ અર્બન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી વિરુદ્ધ યુનિવર્સલ એસ્ટેટ અને અન્ય, (૨૦૧૦) ૧૪ એસ.સી.સી. ૨૫૩;
૪. ઋષિ કિરણ લોજિસ્ટિક્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ બોર્ડ ઓફ ટ્રસ્ટીઝ ઓફ કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટ અને અન્ય, (૨૦૧૫) ૧૩ એસ.સી.સી. ૨૩૩;
૫. મિશિગન રબર (ઈન્ડિયા) લિમિટેડ વિરુદ્ધ કર્ણાટક રાજ્ય અને અન્ય, (૨૦૧૨) ૮ એસ.સી.સી. ૨૧૬.
૬. મેસર્સ મેકડોવેલ એન્ડ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ ડિસ્ટ્રિક્ટ રજિસ્ટ્રાર, ૨૦૦૦ એ.આઈ.આર. (એ.પી) ૩૭૪.
૭. સેઠી ઓટો સર્વિસ સ્ટેશન અને અન્ય વિરુદ્ધ દિલ્હી ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી અને અન્ય (૨૦૧૯) ૧ એસ.સી.સી. ૧૮૦; અને
૮. પશ્ચિમ બંગાળ રાજ્ય અને અન્ય વિરુદ્ધ નિરંજન સિંઘા, (૨૦૦૧) ૨ એસ.સી.સી. ૩૨૬.

૭. અમે પરસ્પર વિરોધી રજૂઆતો અને રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રી તેમજ નિર્ણયો ધ્યાનમાં લીધા છે જેના પર અરજદાર અને સામાવાળાના સિનિયર

કાઉન્સેલે આધાર રાખ્યો હતો.

૮. આગળ વધતા પહેલા કેટલીક અવિવાદિત હકીકતોની નોંધ લેવી યોગ્ય રહેશે:

(એ) અરજદાર અને સામાવાળા વચ્ચેનો કરાર ૩૧/૦૫/૨૦૧૯ થી અને તેના પર સમાપ્ત થયો હતો ;

(બી) કરારનો સમયગાળો ૩૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ સમાપ્ત થવાનો હોવાથી સામાવાળાએ ૦૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ એનઆઈટી (બોલીઓ મંગાવવા માટે) જારી કર્યો હતો.

(સી) એનઆઈટી અથવા દસ્તાવેજની કોઈપણ શરતો અને નિયમોને અરજદાર દ્વારા પડકારવામાં આવ્યા નથી;

(ડી) અરજદાર અને સામાવાળા વચ્ચેનો સંબંધ કાયદા દ્વારા અથવા કાયદા હેઠળ બનાવવામાં આવ્યો નથી અને/અથવા સંચાલિત થતો નથી. અરજદાર અને સામાવાળા વચ્ચેના સંબંધો સંપૂર્ણપણે કરાર આધારિત છે અને તેમના સંબંધો તેમજ કરાર કરારમાં દર્શાવેલ શરતો અને નિયમો દ્વારા સંચાલિત થાય છે.

(ઈ) અરજી સબમિટ કરતા પહેલા અથવા અરજી સબમિટ કરતી વખતે, અરજદારે એનઆઈટી ના જવાબમાં પોતાની બોલી સબમિટ કરી ન હતી અને તેણે ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો ન હતો.

જો કે આખરી એક્સટેન્શન (બોલીઓ સબમિટ કરવાની છેલ્લી તારીખ) ની સમાપ્તિ પહેલાં અરજદારે તેની બોલી સબમિટ કરી હતી (૨૨/૦૬/૨૦૧૯ ના રોજ) અને તે દ્વારા તેણે ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો છે;

(એફ) કરાર (સામાન્ય શરતો અને નિયમો) ખાસ કરીને પ્રદાન કરે છે કે "સમયગાળો પૂરો થવા પર અથવા લાયસન્સ સમાપ્ત થવા પર.... લાયસન્સધારકે જગ્યાનો કબજો શાંતિપૂર્ણ રીતે સારી સ્થિતિમાં સોંપવાનો રહેશે"

(જી) કરાર ખાસ કરીને એ પણ પૂરો પાડે છે કે "લાયસન્સ સમાપ્ત થવા પર અથવા પૂરું થવા પર ઓથોરિટી વ્યાખ્યાયિત જગ્યા પર બાંધવામાં આવેલા મકાન, બાંધકામ અને સ્થાપનની સ્થિતિ નક્કી કરશે.... લાયસન્સધારકને સરકારી માન્ય મૂલ્યાંકનકારના અહેવાલના આધારે મકાન, બાંધકામ અને સ્થાપનની કિંમત ચૂકવવામાં આવશે."

(એચ) જગ્યા ખાલી કરવાની અને કબજો સોંપવાની જવાબદારી મકાન, બાંધકામ અને સ્થાપનની કિંમત નક્કી કરવા પર નિર્ભર અને/અથવા તેને આધીન નથી.

(i) કરાર એ પણ પૂરો પાડે છે કે "...જો ઓથોરિટી નક્કી કરે કે મકાન, બાંધકામ અને સ્થાપન જરૂરી નથી....તો લાયસન્સધારક પોતાના દ્વારા બાંધવામાં આવેલા ઉક્ત મકાન, બાંધકામ અને સ્થાપન દૂર કરવા અને કોઈ પણ બોજા વિના ખાલી સાઈટ સોંપવા માટે બંધાયેલ રહેશે"

(જે) નિર્ધિષ્ટપણે, કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે અરજદારને "પ્રથમ ઇનકાર" નો કોઈ અધિકાર આપે. કરારમાં અથવા પક્ષકારો વચ્ચેના અન્ય કોઈ કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી જે સામાવાળાને અરજદારને આવી તક આપવા માટે બંધાયેલ કરે. અરજદારની તરફેણમાં આવો અધિકાર કોઈપણ સ્વરૂપે એટલે કે કરારની કોઈપણ શરતો અને નિયમો દ્વારા અથવા કાયદા દ્વારા અસ્તિત્વમાં નથી.

(કે) અરજદારે, સુનાવણી દરમિયાન અને તેની રજૂઆતો દરમિયાન એવો દાવો કર્યો હોવાથી કે અરજદારને પ્રથમ ઇનકારની તક આપવી જોઈએ, તેથી એ પણ નોંધવું જરૂરી છે કે અરજદારે આવી રાહત/નિર્દેશ માટે પ્રાર્થના કરી નથી.

(એલ) વર્તમાન કિસ્સામાં, સમય વીતી જવાની સાથે અને કરારમાં દર્શાવેલ ચોક્કસ જોગવાઈના અમલ પર કરારનો અંત આવ્યો છે અને કરારમાંની કોઈ જોગવાઈ (દા.ત. કલમ-૨૪) નો ઉપયોગ કરીને

અને/અથવા કરાર હેઠળ તેની સત્તાના ઉપયોગમાં સામાવાળા દ્વારા તેને સમાપ્ત કરવામાં આવ્યો નથી.

(એમ) કરાર હેઠળ એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે કરારનો સમયગાળો પૂરો થવા પર (અથવા કરાર સમાપ્ત થવા પર) બોલીઓ મંગાવવાથી સામાવાળા પર રોક અથવા કોઈ નિયંત્રણ લાદતી હોય.

૯. વર્તમાન કિસ્સાની હકીકતો પરથી, એ બહાર આવ્યું છે કે કરાર હેઠળ, સામાવાળાએ અરજદારને અમુક જમીન ફાળવી હતી, જેના પર અરજદારે બાંધકામ કર્યું છે અને મશીનરી સ્થાપિત કરી છે અને ઉક્ત જગ્યા પર અરજદાર આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલના સંચાલન અને જાળવણીનું કામ કરે છે. અરજદાર અને સામાવાળા વચ્ચેની વ્યવસ્થા – કરાર ૩૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ સમાપ્ત થયો હતો.

૧૦. કરારનો અંત આવવાનો હોવાથી, સામાવાળાએ અમદાવાદ એરપોર્ટ પર આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલના સંચાલન અને જાળવણી માટે કામનો ઓર્ડર આપવા માટે ટેન્ડર આમંત્રિત કરતી નોટિસ (૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ) જારી કરી હતી.

૧૧. ફક્ત રપ(એ) અને રપ(બી) દ્વારા માંગવામાં આવેલી રાહતના સંદર્ભમાં એ નોંધવું સુસંગત છે કે (એ) એનઆઈટી/ટેન્ડર દસ્તાવેજ એનઆઈટી/ટેન્ડર દસ્તાવેજ (તેમાંની કોઈપણ જોગવાઈ) ની કોઈપણ શરતો સામે કોઈ અસંતોષના અભાવે અરજદાર ઈચ્છે છે કે એનઆઈટી રદ કરવામાં આવે અને સામાવાળાને વધુ ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે કરાર-ફાળવણીનું નવીનીકરણ કરવા નિર્દેશ આપવામાં આવે; અને તે (બી) સામાવાળાએ કરારમાંની કોઈપણ જોગવાઈનો ઉપયોગ કરીને / કરાર હેઠળ તેને ઉપલબ્ધ સત્તાના ઉપયોગમાં અને/અથવા છેલ્લી તારીખ પૂરી થાય તે પહેલાં અરજદાર સાથેનો કરાર સમાપ્ત કર્યો નથી; પરંતુ (સી) ઉક્ત વ્યવસ્થા – કરાર તેનું પૂરું આયુષ્ય જીવ્યો અને સમય વીતી જવાની સાથે અને કરારની ચોક્કસ શરતના કારણે તેનો અંત આવ્યો (જે જોગવાઈ કરે છે કે કરાર ૩૧/૦૫/૨૦૧૮ ના રોજ પૂરો થશે); અને તે (ડી) અરજદારનો પોતાનો પણ એવો કેસ નથી કે સામાવાળાએ ગેરકાયદેસર રીતે અને / અથવા મનસ્વી રીતે અને / અથવા કરારની શરતોના ઉલ્લંઘનમાં કરાર સમાપ્ત કર્યો; (ઈ) અરજદારનો એવો કેસ પણ નથી કે એનઆઈટી અથવા ટેન્ડર દસ્તાવેજની કોઈપણ શરત અવાજબી છે અથવા ખરાબ ઈરાદાથી દૂષિત છે અથવા કોઈની તરફેણ કરવા માટે અથવા અરજદારને નુકસાન પહોંચાડવા માટે અથવા સ્પર્ધાને ખતમ કરવા માટે બનાવવામાં આવી છે.

૧૨. ફક્ત રપ(એ) અને રપ(બી) માં માંગવામાં આવેલી રાહત જે પૂર્વધારણા

પર આધારિત છે તે એ આક્ષેપ અને રજૂઆત છે કે (i) સામાવાળાની કાર્યવાહી (ફાળવણી – કરારનું નવીનીકરણ ન કરવું) અયોગ્ય અને અવાજબી છે; અને (ii) કરારના નવીનીકરણ માટે અરજદારની “વાજબી અપેક્ષા” છે.

૧૩. તો પછી પ્રશ્ન એ થાય છે કે: અરજદાર કયા આધારે એવો આક્ષેપ કરે છે કે સામાવાળાની ઉક્ત કાર્યવાહી અવાજબી છે.

૧૪ અરજદારના વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકિલે સામાવાળાની કાર્યવાહી અવાજબી છે તેવા આક્ષેપ અને રજૂઆતને ટેકો આપવા માટે જે પરિબળો અને તત્વો દર્શાવ્યા છે તે આ મુજબ છે:—

- (i) અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલ રોકાણ જ્યાં સુધી અરજદારે બાંધકામ (ઈમારતો/બાંધકામો) કર્યું છે અને મશીનરી સ્થાપિત કરી છે;
- (ii) કોઈપણ ખામી અથવા ઉણપ અથવા કરારની શરતોના ઉલ્લંઘન વિના લાંબુ અને સમાન આચરણ અને કામગીરી;
- (iii) અરજદારને ચર્ચા માટે આમંત્રિત કર્યા પછી સામાવાળાએ કોઈપણ વ્યાજબી કારણ વિના ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરી;
- (iv) ફાળવણી-કરારને લંબાવવા/નવીનીકરણ ન કરવા માટે સામાવાળા દ્વારા કારણોનો અભાવ.

૧૫. ઉક્ત પરિબલો અને તત્વોના આધારે અથવા તેના આધારે સામાવાળાની કાર્યવાહીને અયોગ્ય અથવા અવાજબી ગણી શકાય કે કેમ તે મુદ્દાની તપાસ અને નિર્ણય કેસની હકીકતોના પ્રકાશમાં અને કરારમાં દર્શાવેલ શરતો – જોગવાઈના પ્રકાશમાં કરવાની જરૂર છે.

૧૫.૧ કરારની કલમ ૧ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે (કરારનું) આયુષ્ય ૩૧/૦૫/૨૦૧૮ ના રોજ સમાપ્ત થશે અને કરારની કલમ ૨૧ મકાન, બાંધકામ વગેરેના મૂલ્યાંકન માટે અને અરજદારને (મકાન વગેરેનો) ખર્ચ ચૂકવવા માટેની પદ્ધતિ પૂરી પાડે છે. કલમ ૨૪ સામાવાળાને કરાર નક્કી કરવાની – સમાપ્ત કરવાની સત્તા આપે છે. કરારની કલમ ૨૬ (સામાન્ય શરતો અને નિયમો હેઠળ) ખાસ કરીને પ્રદાન કરે છે કે લાયસન્સનો સમયગાળો પૂરો થવા પર (અથવા લાયસન્સ સમાપ્ત થવા પર), લાયસન્સધારકે જગ્યાનો કબજો શાંતિપૂર્ણ રીતે સારી સ્થિતિમાં સોંપવાનો રહેશે.

૧૫.૨ ઉક્ત જોગવાઈની સાથે સાથે તે જોગવાઈને પણ ધ્યાનમાં રાખવી યોગ્ય છે જે કરારમાં અથવા લાગુ કાયદા હેઠળ સમાવવામાં આવેલ નથી અને પૂરી પાડવામાં આવેલ નથી. એ નોંધવું સુસંગત છે કે :–

(એ) કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે સામાવાળા પર કરારનું નવીનીકરણ આપવાની અને/અથવા કરાર/ફાળવણીનું નવીનીકરણ–લંબાવવાનું ન

કરવાના કારણો જણાવવાની જવાબદારી લાદતી હોય; (બી) કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ પણ નથી કે જે અરજદારને ટેન્ડર પ્રક્રિયા વિના સમયગાળો આપોઆપ અથવા યાંત્રિક રીતે નવીનીકૃત/લંબાવવાની માંગ કરવાની મંજૂરી આપતી હોય; (સી) ઉક્ત કરાર અથવા અન્ય કોઈ જોગવાઈ ન્યૂનતમ સમયગાળો (વર્ષોની સંખ્યા) નક્કી કરતી નથી જેના માટે નવીનીકરણ આપવું જ જોઈએ (તે પણ ટેન્ડર પ્રક્રિયાને અનુસર્યા વિના); (ડી) એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે સામાવાળા પર કરારનું યાંત્રિક રીતે નવીનીકરણ અને લંબાવવાની જવાબદારી લાદતી હોય; (ઈ) કરારમાં કે કાયદામાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે નોકરીદાતા/માલિક (વર્તમાન કિસ્સામાં સામાવાળા) ને એનઆઈટી જારી કરવાથી/ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરવાથી અથવા સ્પર્ધાત્મક બોલીઓ મંગાવવાથી રોકતી કે નિયંત્રિત કરતી હોય; (એફ) કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી જે એક પક્ષ એટલે કે અરજદારની તરફેણમાં કરારના યાંત્રિક અને બહુવિધ નવીનીકરણ-લંબાવવા માટેનો કોઈ અધિકાર ઊભો કરતી હોય, તે પણ ટેન્ડર પ્રક્રિયા વિના; (જી) કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે સામાવાળાને અરજદારને “પ્રથમ ઇનકાર” ની તક આપવા માટે બાધ્ય કરતી હોય અને/અથવા જે અરજદારની તરફેણમાં આવો અધિકાર (એટલે કે “પ્રથમ ઇનકારના અધિકાર” નો દાવો કરવાનો) ઊભો કરતી હોય અથવા જે અરજદારને આવો વિશિષ્ટ અધિકાર આપતી હોય.

૧૬. ઉપર જણાવેલ હકીકતો અને જોગવાઈની પૃષ્ઠભૂમિમાં અને ફક્ત નંબર ૨૫(એ) માં માંગવામાં આવેલી રાહતના સંદર્ભમાં એ નોંધવું જરૂરી છે કે અરજદાર સાથેના કરારનો સમયગાળો પૂરો થયા પછી, વર્ક ઓર્ડર આપવા માટે પ્રક્રિયા શરૂ કરવી એ અનિવાર્ય જરૂરિયાત છે.

૧૬.૧ વધુમાં, વિવાદિત ટેન્ડર (એનઆઈટી) ટેન્ડર પ્રક્રિયા/સ્પર્ધાત્મક બોલીમાં ભાગ લેવાથી અરજદારને બહાર રાખતું નથી અથવા રોકતું નથી અથવા અયોગ્ય ઠેરવતું નથી અથવા નિયંત્રિત કરતું નથી અને સામાવાળા પાસે અરજદારને સ્પર્ધાત્મક બોલીમાં ભાગ લેવાની સમાન તક છે. (વાસ્તવમાં, અરજદારે પ્રક્રિયામાં પ્રવેશ પણ કર્યો છે).

૧૬.૨ સ્પર્ધાત્મક બોલી પ્રક્રિયા શરૂ કરવાની કાર્યવાહીને એવા આધારે અવાજબી તરીકે વર્ગીકૃત કરી શકાય નહીં કે અથવા જાહેર કરી શકાય નહીં કે સામાવાળાએ ટેન્ડર પ્રક્રિયા વિના અને યાંત્રિક રીતે અથવા આપોઆપ કોન્ટ્રાક્ટ ન આપવાનું યોગ્ય માન્યું ન હતું, અને સામાવાળાએ, તેના બદલે, સ્પર્ધાત્મક બોલી માટે ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરી હતી.

૧૭. અરજદારે એવો દાવો કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો કે સામાવાળાની કાર્યવાહી અવાજબી છે કારણ કે સામાવાળાએ અરજદારના લાંબા અને સતત આચરણને

ધ્યાનમાં લીધું નથી, (કોઈપણ ફરિયાદનો અભાવ અને તેની કામગીરીમાં કોઈ ઉણપ કે ખામીનો અભાવ).

૧૭.૧ આ અંગે એ પણ જણાવવું જોઈએ કે કોઈપણ કામ/કોન્ટ્રાક્ટના અમલીકરણની બાબતમાં, ભલે તે ટૂંકી મુદતનું હોય કે લાંબા સમયગાળામાં ફેલાયેલું હોય અને ભલે તે પહેલો એવોર્ડ હોય કે પ્રથમ નવીનીકરણ-લંબાવવું હોય કે બીજું નવીનીકરણ/પુનરાવર્તન હોય, કોન્ટ્રાક્ટરના ભાગ પરની અમુક જરૂરિયાતો અને જવાબદારીઓ, હંમેશા અને અપવાદ વિના, કોઈપણ કોન્ટ્રાક્ટમાં અંતર્નિહિત હોય છે. તેમાંની એક કામ-કોન્ટ્રાક્ટ સંતોષકારક રીતે પૂરો કરવાની જવાબદારી છે. કામ-કોન્ટ્રાક્ટનું ખામી-રહિત અમલીકરણ, કામગીરી અંગે ફરિયાદનો અભાવ, સંતોષકારક અને કાર્યક્ષમ કામગીરી, કરાર/વર્ક ઓર્ડરની શરતોનો ભંગ ન કરવો એ અનિવાર્ય શરતો છે. તેથી, અરજદારે તેની જવાબદારી (કોન્ટ્રાક્ટર તરીકે) પૂરી કરી છે તે આધારે અરજદાર એવો દાવો કરી શકે નહીં કે તેના આચરણ અને કામગીરીને ધ્યાનમાં રાખીને નવીનીકરણ આપવું જોઈતું હતું અને આ પરિબળને ધ્યાનમાં લીધા વિના ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરવી અવાજબી છે.

૧૭.૨ આમ, તેણે સામાવાળાના સંતોષ મુજબ અને ફરિયાદનું કારણ આપ્યા વિના પોતાની જવાબદારી પૂરી કરી છે તે આધારે, અરજદાર વિશેષ અધિકારની

માંગણી અને/અથવા અપેક્ષા રાખી શકે નહીં (ટેન્ડર પ્રક્રિયામાંથી મુક્તિ દ્વારા)

૧૭.૩ વધુમાં, જો એમ માની લેવામાં આવે કે જવાબદારી નિભાવવામાં ક્યારેય કોઈ ફરિયાદ કે ખામી રહી નથી અને/અથવા અરજદારે ક્યારેય કરારની કોઈપણ શરતો અને નિયમોનો ભંગ કર્યો નથી અને અરજદારનું આચરણ સામાવાળાના સંતોષ મુજબ કરાર સાથે સુસંગત અને સાતત્યપૂર્ણ રહ્યું છે, તો પણ, માત્ર તે જ આધારે, અરજદાર સ્પર્ધાત્મક બોલી પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધા વિના અથવા માત્ર પરસ્પર વાટાઘાટો દ્વારા (ફાળવણીના નવીનીકરણ / લંબાવવાની શરતો અને નિયમો અંગે) ફાળવણીનું યાંત્રિક લંબાવવું / નવીનીકરણ મેળવવા અથવા માંગવા માટે વિશેષ સ્થાન પ્રાપ્ત કરી શકતો નથી અને / અથવા અપેક્ષા રાખી શકતો નથી.

૧૭.૪ જ્યારે, કરારમાંની જોગવાઈના પ્રકાશમાં, સામાવાળાએ (વર્ક ઓર્ડર આપવા માટે) એક સુવિદિત પદ્ધતિ અપનાવી છે ત્યારે સામાવાળાની કરાર-ફાળવણીનું નવીનીકરણ-લંબાવવાનું ન કરવાની અને તેના બદલે સ્પર્ધાત્મક બોલી માટે બોલીઓ મંગાવવા માટે એનઆઈટી જારી કરવાની કાર્યવાહીને એવા આધારે દોષિત ઠેરવી શકાય નહીં અથવા અવાજબી જાહેર કરી શકાય નહીં કે અરજદાર લગભગ ૨૦ વર્ષથી એકમાત્ર ઓપરેટર રહ્યો છે અથવા તેની કામગીરીનો ભૂતકાળનો રેકૉર્ડ, અરજદાર દ્વારા દાવો કરાયા મુજબ, બેડાઘ છે.

૧૭.૫ કરારમાં કોઈ જોગવાઈના અભાવે, ભૂતકાળની કામગીરી, ભૂતકાળનું આચરણ અને ભૂતકાળનો રેકૉર્ડ અરજદાર માટે એવો દાવો કરવાનો કોઈ અધિકાર ઊભો કરતો નથી કે કરારનો સમયગાળો પૂરો થયા પછી પણ, સ્પર્ધાત્મક બોલીની પ્રક્રિયા વિના તેને યાંત્રિક રીતે નવીનીકરણ / લંબાવવાનું મંજૂર કરવું જોઈએ.

૧૭.૬ ઉપર ચર્ચવામાં આવેલી હકીકતો અને સંજોગોમાંથી એ બહાર આવ્યું છે કે કોઈપણ માપદંડ દ્વારા તારીખ ૧/૦૫/૨૦૧૯ ના એનઆઈટી જારી કરીને ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરવાના સામાવાળાના નિર્ણયને અને તે દ્વારા અમદાવાદ ખાતે આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલના સંચાલન અને જાળવણીનું કામ આપવા માટે સ્પર્ધાત્મક બોલી શરૂ કરવાની કાર્યવાહીને અવાજબી કહી શકાય નહીં.

૧૮. જ્યાં સુધી રોકાણના આધારે રજૂઆતનો સવાલ છે, ત્યાં સુધી એ નોંધવું સુસંગત છે કે કરારના અમલીકરણ માટે (એટલે કે કરાર દ્વારા આપવામાં આવેલ કામના અમલીકરણ માટે) (ઈમારતો, બાંધકામ, સ્થાપનમાં) રોકાણની પરિકલ્પના અરજદારની જવાબદારીના ભાગરૂપે કરવામાં આવી હતી અને સ્પષ્ટપણે જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી.

૧૮.૧ આ ઉપરાંત કરાર કરાર પૂરો થવા પર કે સમાપ્ત થવા પર મકાન વગેરેના મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિ પણ પૂરી પાડે છે અને આ જોગવાઈ સામાવાળાને ઉક્ત જોગવાઈ અનુસાર કિંમત ચૂકવવા માટે બંધાયેલ કરે છે. બંને પક્ષોએ કરારમાં ઉક્ત જોગવાઈનો સ્વીકાર કર્યો હતો. વધુમાં, ઉક્ત કલમ ૨૧ હેઠળ સામાવાળાની જવાબદારી કરાર પૂરો થયા/સમાપ્ત થયા પછી અમલમાં આવશે. ત્યારબાદ, પક્ષકારોએ કરારની કલમ ૨૧ અનુસાર મૂલ્યાંકનની પ્રક્રિયામાંથી પસાર થવું પડશે. ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરવાની સામાવાળાની કાર્યવાહી ઉક્ત અથવા કોઈપણ જોગવાઈના ભંગમાં નથી. આમ, અરજદારે રકમનું રોકાણ કર્યું છે તે પૂર્વધારણા પર, ટેન્ડર પ્રક્રિયા વિના કરારનું યાંત્રિક રીતે નવીનીકરણ ન કરવાની કાર્યવાહી કે ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરવાની કાર્યવાહીને અવાજબી ગણી શકાય નહીં.

૧૯. એવો પણ દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે જો કરારનું નવીનીકરણ – લંબાવવામાં ન આવે, તો સામાવાળા સરકારી માન્ય મૂલ્યાંકનકારના અહેવાલના આધારે અરજદારને મકાન, બાંધકામ અને સ્થાપનોની કિંમત ચૂકવવા માટે બંધાયેલા છે, જો કે સામાવાળાએ મકાન અને સ્થાપનોની કિંમત નક્કી કર્યા વિના અને સરકારી માન્ય મૂલ્યાંકનકારનો અહેવાલ મંગાવ્યા વિના અને મકાન વગેરેની કિંમતની ચૂકવણી કર્યા વિના વ્યવસ્થા-કરાર બંધ કરી દીધો અને બોલીઓ મંગાવતી નોટિસ જારી કરી. આ સંદર્ભમાં એ નોંધવું સુસંગત છે કે કરાર

હેઠળની ચોક્કસ જોગવાઈઓ એટલે કે કલમ ૧, કલમ ૨૧, કલમ ૨૪ અને કલમ ૨૬ ના સંયુક્ત વાંચનના પ્રકાશમાં દલીલ ટકી શકે તેમ નથી અને તેને જાળવી શકાય તેમ નથી. કરાર મકાનો વગેરેના મૂલ્યાંકન માટે પરસ્પર સંમત પ્રક્રિયા પૂરી પાડે છે. આ પ્રક્રિયા કરારમાંની જોગવાઈ અનુસાર હાથ ધરવાની રહે છે. સરકારી માન્ય મૂલ્યાંકનકાર દ્વારા યોગ્ય મૂલ્યાંકન કરવા પર અરજદારને કિંમત ચૂકવવામાં આવશે અથવા અરજદાર કલમ-૨૧ ના બીજા ભાગ દ્વારા નિર્ધારિત તેની જવાબદારીનું પાલન કરવા માટે બંધાયેલ રહેશે. એ નોંધવું પણ સુસંગત છે કે કલમ (૨૧) હેઠળ જવાબદારી કરારનો સમયગાળો પૂરો થયા પછી જ ઊભી થશે, તે પહેલાં નહીં. સંજોગોમાં એનઆઈટી જારી કરવાની/ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરવાની કાર્યવાહીને આ આધારે દોષિત ઠેરવી શકાય નહીં અને રદ કરી શકાય નહીં. ઉક્ત દલીલ નિષ્ફળ જવી જોઈએ.

૨૦. અરજદારે સામાવાળાની કાર્યવાહીને પડકારવા માટે વધુ એક આધાર અથવા દલીલનો ઉપયોગ કર્યો છે. એવો દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે સામાવાળાની કાર્યવાહી અવાજબી છે કારણ કે સામાવાળાએ વ્યવસ્થાનું નવીનીકરણ શા માટે કરવામાં આવ્યું નથી તેનું કોઈ કારણ આપ્યું નથી.

૨૦.૧ આ બાબતે એ સુસંગત છે કે કરાર હેઠળની ચોક્કસ જોગવાઈ સ્પષ્ટ કરે છે કે કરાર નિશ્ચિત અથવા મર્યાદિત મુદત માટે છે અને કરારની શરતો અને નિયમો

બંને પક્ષો દ્વારા પરસ્પર ચર્ચા કરવામાં આવી હતી, નક્કી કરવામાં આવી હતી, આખરી કરવામાં આવી હતી અને સ્વીકારવામાં આવી હતી. કરારની તારીખથી લઈને કરારનો સમયગાળો પૂરો થયો તે તારીખ સુધી (કરારમાંની ચોક્કસ જોગવાઈ મુજબ) અરજદાર કરારમાંની તમામ જોગવાઈઓ વિશે વાકેફ હતો જેમાં કરારના સમયગાળાની જોગવાઈ કરતી કલમ (કરાર ક્યારે પૂરો થશે) અને કલમ જે અરજદારને સામાવાળાને કબજો સોંપવા માટે બંધાયેલ કરે છે તેનો સમાવેશ થાય છે. ઉક્ત કલમ પોતાની મેળે બોલે છે અને જણાવે છે કે (એ) કરારનો સમયગાળો ચોક્કસ તારીખે અને સમય વીતી જવાની સાથે અને કરારમાંની શરતના અમલના કારણે આપોઆપ પૂરો થઈ જશે; અને (બી) અરજદારને ઉક્ત જોગવાઈ વિશે જ્ઞાન હતું (સી) સામાવાળાએ કરાર સમાપ્ત કર્યો નથી.

૨૦.૨ તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, ભાડાપટ્ટે આપનાર/લાયસન્સધારકની અલગથી જાણ કરવાની પ્રિન્સિપાલ/નોકરીદાતાની કોઈ જવાબદારી રહેશે નહીં કે સમય વીતી જવાની સાથે અને ચોક્કસ જોગવાઈઓના કારણે કરાર-વ્યવસ્થાનો અંત આવ્યો છે. જ્યારે (એ) કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે સામાવાળા પર વ્યવસ્થાનું નવીનીકરણ/લંબાવવાની જવાબદારી લાદતી હોય; (બી) કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ પણ નથી કે જે અરજદારને સમયગાળો નવીનીકૃત/લંબાવવાની માંગ કરવાની મંજૂરી આપતી હોય, તો આવી જોગવાઈના અભાવે આપણે કરારમાં આવી જવાબદારી (સામાવાળાના ભાગ પર) વાંચી શકીએ નહીં અને આપણે સામાવાળા પર આવી જવાબદારી લાદી

શકીએ નહીં. આપણે એવું માની શકીએ નહીં કે નવીનીકરણ ન આપવાનું કારણ જણાવવામાં નિષ્ફળતા સામાવાળાની કાર્યવાહીને દૂષિત કરે છે અને / અથવા નવીનીકરણ/લંબાવવાનું ન આપવાની સામાવાળાની કાર્યવાહી (સ્પર્ધાત્મક બોલી પ્રક્રિયા વિના) અયોગ્ય છે.

૨૦.૩ જો સામાવાળાએ કરારમાં સંમત થયેલી જોગવાઈના પ્રકાશમાં કરારનો સમયગાળો પૂરો થાય તે પહેલાં કરાર-વ્યવસ્થા સમાપ્ત કરી દીધી હોત તો કદાચ અરજદાર (ભાડાપટ્ટે આપનાર/લાયસન્સધારક) એવો દાવો કરવામાં વ્યાજબી ઠરી શક્યો હોત કે પ્રિન્સિપાલે તેને કરાર સમાપ્ત કરવા અને સમાપ્તિના કારણ વિશે જાણ કરવી જોઈતી હતી, જો કે જ્યારે કરારને તેની છેલ્લી તારીખ સુધી અને પક્ષકારો દ્વારા સંમત થયેલા દિવસે પૂરો થાય ત્યાં સુધી ચાલવા દેવામાં આવે છે, ત્યારે સામાવાળાએ નવીનીકરણ ન આપવાના કારણો જણાવવા જોઈતા હતા તે દલીલ ટકી શકે તેમ નથી, ખાસ કરીને જ્યારે કરાર સામાવાળાને કરારનું નવીનીકરણ કરવા માટે બંધાયેલ કરતો નથી.

૨૧. તેવી જ રીતે વિવાદિત કિસ્સા/એનઆઈટી પહેલાં સામાવાળા સ્પર્ધાત્મક બોલીની પ્રક્રિયાને અનુસર્યા વિના વ્યવસ્થા-કરારનું નવીનીકરણ/લંબાવતા હતા તે આધારે, સામાવાળા દ્વારા હવે શરૂ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહીને અયોગ્ય કે અવાજબી ગણી શકાય નહીં. ભૂતકાળના કેટલાક કિસ્સાઓ જ્યારે

સામાવાળાએ ઉક્ત પ્રક્રિયાને અનુસરી ન હતી તે વર્ક ઓર્ડર આપવા માટે પારદર્શક અને વધુ યોગ્ય પ્રક્રિયા અપનાવવાના માર્ગમાં અવરોધ કે અડચણ તરીકે કામ કરી શકતા નથી. વાસ્તવમાં, સ્પર્ધાત્મક બોલીની પ્રક્રિયા એ વર્ક ઓર્ડર આપવા માટે વધુ યોગ્ય, વાજબી અને પારદર્શક પદ્ધતિ અને રીત છે. વાજબી અને યોગ્ય પ્રક્રિયાને અનુસરવા સામે કોઈ પ્રતિબંધ હોઈ શકે નહીં. સામાવાળાને કાયદા દ્વારા અથવા કરારમાંની કોઈપણ જોગવાઈ દ્વારા – કોન્ટ્રાક્ટ આપવા માટે ટેન્ડર પ્રક્રિયા અપનાવવાથી રોકી શકાતા નથી.

૨૧.૧ વધુમાં, ટેન્ડર દસ્તાવેજ/એનઆઈટી ની શરતોને અરજદાર દ્વારા પડકારવામાં આવી નથી અને અરજદાર કોઈ વૈધાનિક જોગવાઈ અથવા કરારમાંથી કોઈ શરતો કે નિયમો દર્શાવવામાં નિષ્ફળ રહ્યો છે જે સામાવાળાને વર્ક ઓર્ડર આપવા માટે ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરવાથી રોકતી કે નિયંત્રિત કરતી હોય.

૨૧.૨ આમ, જ્યારે સામાવાળાએ સ્પર્ધાત્મક બોલીની માન્ય પ્રક્રિયા અપનાવી છે, ત્યારે ઉક્ત નિર્ણય અને કાર્યવાહીને અયોગ્ય અને અવાજબી કહી શકાય નહીં અને અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલા આધારો પર હસ્તક્ષેપ કરવા અને રદ કરવાને પાત્ર નથી. અરજદાર દ્વારા જણાવવામાં આવેલા પરિબળો અને તત્વો સામાવાળાની કાર્યવાહીને અયોગ્ય અથવા અવાજબી બનાવતા નથી, ખાસ

કરીને જ્યારે અરજદારનો એવો કેસ પણ નથી કે ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરવી એ કોઈ વૈધાનિક જોગવાઈ અથવા કરારમાં ની કોઈ જોગવાઈથી વિપરીત છે અથવા એનઆઈટી/ટેન્ડર દસ્તાવેજોની કોઈપણ શરતો અને નિયમો અવાજબી છે અથવા ખરાબ ઈરાદાથી દૂષિત છે અથવા એવી રીતે બનાવવામાં આવ્યા છે કે અરજદાર પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવાથી વંચિત રહે. બાબતની આ સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદાર દ્વારા ફકરા નંબર ૨૫(એ) માં માંગવામાં આવેલી રાહત [એટલે કે તારીખ ૧/૦૫/૨૦૧૯ ના ટેન્ડરને રદ કરવા અને બાજુ પર મૂકવા માટે] આપવા યોગ્ય નથી અને આપી શકાય નહીં.

૨૨. અરજદારે, ત્યારબાદ, ફકરા ૨૫(બી) માં, સામાવાળાઓને “અમદાવાદ એરપોર્ટ પર પાંચ વર્ષની મુદત માટે આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલના સંચાલન અને જાળવણી માટે ૦૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ જારી કરાયેલ ટેન્ડરની પ્રક્રિયા જારી કરવાથી રોકવા માટે નિર્દેશ આપવા પ્રાર્થના કરી છે.” ઉક્ત વિનંતીના સંદર્ભમાં અરજદારના વિદ્વાન એડવોકેટે સ્પષ્ટતા કરી હતી કે વાસ્તવમાં અરજદારે જે પ્રાર્થના કરી છે તે એ છે કે સામાવાળાને ૦૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ જારી કરાયેલ ટેન્ડર પ્રક્રિયા સાથે આગળ વધવાથી રોકવામાં આવે.

૨૨.૧ એ નોંધવું સુસંગત છે કે કરારની શરતો પરથી, સ્પષ્ટપણે બહાર આવે છે કે શરૂઆતથી જ, અરજદાર કરાર હેઠળની ચોક્કસ શરતો વિશે વાકેફ હતો જેણે

અરજદારને માહિતગાર કર્યો હતો કે કરારનો સમયગાળો ૩૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ પૂરો થશે; અને કરારનો સમયગાળો પૂરો થવા પર અથવા કરાર સમાપ્ત થવા પર, અરજદાર જમીન, મકાન, બાંધકામો, જગ્યા વગેરેનો કબજો સોંપવા માટે બંધાયેલ છે.

૨૨.૨ કોઈપણ જોગવાઈના અભાવે (કરારમાં કે કાયદામાં), જે સામાવાળાને ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરવાથી અને આગળ વધવાથી રોકે કે નિયંત્રિત કરે અને / અથવા જે સામાવાળાને અરજદારની તરફેણમાં કરાર – ફાળવણીનું નવીનીકરણ / લંબાવવા માટે બંધાયેલ કરે, તે પણ આપોઆપ અથવા યાંત્રિક રીતે અને ટેન્ડર પ્રક્રિયા વિના અને / અથવા જે અરજદારને કરારના આવા આપોઆપ અથવા યાંત્રિક નવીનીકરણ / ફાળવણીના લંબાવવા માટે કોઈ અધિકાર કે વિશેષ અધિકાર આપે અને જ્યારે, વધુ મહત્વની વાત એ છે કે, અરજદાર સાથેના કરારનો સમયગાળો સમય વીતી જવાની સાથે અને કરારમાંની જોગવાઈના અમલ પર પૂરો થયો છે (અને કરારના ભંગમાં સામાવાળાની કોઈ પ્રત્યક્ષ કાર્યવાહીના કારણે નહીં); અને ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં ખરાબ ઈરાદાઓ અંગેના કોઈપણ આક્ષેપના અભાવે; એ દર્શાવવા માટેની કોઈપણ સામગ્રીના અભાવ સાથે જોડાયેલ છે કે સામાવાળાની કાર્યવાહી ખરાબ ઈરાદાઓથી દૂષિત છે અને સામાવાળાએ કરારનો ભંગ કર્યો છે અને/અથવા ટેન્ડરની શરતો મનસ્વી છે અથવા ખરાબ ઈરાદાઓથી દૂષિત છે અથવા જ્યાં

સુધી અરજદાર એ સ્થાપિત ન કરી શકે કે સામાવાળાની કાર્યવાહી કરારની શરતો અને નિયમોથી વિપરીત છે, ત્યાં સુધી સામાવાળાને પ્રક્રિયા રોકવા માટે નિર્દેશ આપી શકાય નહીં અને ટેન્ડર પ્રક્રિયા હાથ ધરવાથી અને આગળ વધવાથી રોકી શકાય નહીં, ખાસ કરીને ત્યારે, જ્યારે અરજદાર એ સ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો છે કે બોલીઓ આમંત્રિત કરવા માટે એનઆઈટી જારી કરવાની કાર્યવાહી કોઈ વૈધાનિક જોગવાઈના પ્રકાશમાં અથવા પક્ષકારો વચ્ચેના કરારમાંની કોઈપણ જોગવાઈને ધ્યાનમાં લેતાં બિનઅધિકૃત કે અસમર્થ છે અને જ્યારે અરજદાર માટે પણ ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવાનું ખુલ્લું છે અને જ્યારે એનઆઈટી/ટેન્ડર દસ્તાવેજની કોઈપણ શરતો અથવા નિયમોને કોઈપણ આધારે પડકારવામાં આવ્યા નથી. એ નોંધવું પણ સુસંગત છે કે, અરજદારનો પોતાનો પણ એવો કેસ નથી કે સામાવાળાએ એનઆઈટી (એનઆઈટી / ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં શરતો અને નિયમો) ની રચના એવી રીતે કરી છે જેથી અરજદારને ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવામાંથી બાકાત રાખવામાં આવે અથવા અરજદારને ટેન્ડર પ્રક્રિયાની બહાર રાખવામાં આવે અથવા એનઆઈટી / ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં શરતો અને નિયમો એવી રીતે બનાવવામાં આવ્યા છે કે અરજદાર અયોગ્ય થઈ જાય / યોગ્ય ગણવામાં ન આવે અથવા સામાવાળા બોલીઓ મંગાવવા માટે સક્ષમ નથી.

૨૨.૩ વધુમાં, જ્યારે એ નોંધવું સુસંગત છે કે અરજદારનો પોતાનો પણ એવો

કેસ નથી કે (એ) સામાવાળાએ કરારની કોઈપણ શરત(ઓ) નો ભંગ કર્યો છે (બી) સામાવાળાએ કરારની શરતો અનુસાર આચરણ કર્યું છે અને એનઆઈટી / ટેન્ડર પ્રક્રિયા કરારમાંની કોઈપણ શરતના ભંગમાં શરૂ કરવામાં આવી નથી, ત્યારે અદાલત ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં હસ્તક્ષેપ કરવા અથવા વર્ક ઓર્ડર આપવા માટે બોલીઓ આમંત્રિત કરતી નોટિસને રદ કરવા માટે અનિચ્છુક હશે.

૨૨.૪ આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને અને ફક્ત ૨૫(એ) માં માંગવામાં આવેલી રાહતના સંદર્ભમાં નોંધવામાં આવેલા કારણોસર પણ આ રાહત પણ [ફક્ત ૨૫(બી)] આપવા યોગ્ય નથી અને આપી શકાય નહીં.

૨૩. જ્યાં સુધી ફક્ત નંબર ૨૫(સી) માં અરજદાર દ્વારા માંગવામાં આવેલી રાહતનો સવાલ છે, ઉક્ત વિનંતી એવો નિર્દેશ માંગવા સમાન છે કે સામાવાળાએ ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કર્યા વિના અને બોલીઓ મંગાવ્યા વિના અરજદારને કામ સોંપવું જોઈએ. ફક્ત ૨૫(સી) દ્વારા અરજદાર દ્વારા માંગવામાં આવેલી રાહત એવા દાવામાં પણ પરિવર્તિત થાય છે કે કોન્ટ્રાક્ટ અરજદારને આપવો જોઈએ, અન્ય રસ ધરાવતા અને સંભવિત બોલીદાતાઓ (સામાન્ય જનતા) ને સ્પર્ધાત્મક બોલીમાં ભાગ લેવાની તક આપ્યા વિના અને તે દ્વારા જાહેર વહીવટ અને જાહેર ભલાના મૂળભૂત સિદ્ધાંતનો ભોગ આપવો જોઈએ અથવા તેને અવગણવો જોઈએ. અરજદાર સ્પર્ધાત્મક બોલી પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધા વિના

કોન્ટ્રાક્ટ (કરારનું નવીનીકરણ) મેળવવા ઈચ્છે છે.

૨૩.૧ સામાવાળાનો નિર્ણય અને કાર્યવાહી જાહેર નીતિ અને જાહેર હિત સાથે સુસંગત છે અને તેમાં કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી. વાસ્તવમાં સામાવાળા સ્પર્ધાત્મક બોલી માટે બોલીઓ મંગાવ્યા વિના કોઈપણ પક્ષ સાથે કરાર કરીને કામ સોંપવામાં વ્યાજબી ઠરશે નહીં.

૨૩.૨ આવા હેતુ માટે અંદરની કે ખાનગી વાટાઘાટો સ્પર્ધાત્મક બોલીની પદ્ધતિ કરતાં વધુ પસંદગીપાત્ર નથી અને ટેન્ડર પ્રક્રિયાને બદલે તેને મંજૂરી આપી શકાય નહીં કે સરળ બનાવી શકાય નહીં. જાહેર હિત સામે ખાનગી કે વ્યક્તિગત અધિકારનું રક્ષણ કરવા માટે, અદાલત પરમાધિકાર અને વિવેકાધીન રિટ સત્તાનો ઉપયોગ કરશે નહીં અને અદાલત એવી પ્રથા કે પ્રક્રિયાને મંજૂરી આપશે નહીં કે મંજૂર કરશે નહીં, આવી પ્રથા કે પ્રક્રિયાને સરળ બનાવવાની વાત તો દૂર રહી, જેમાં રાજ્ય કે જાહેર મંડળ દ્વારા વર્ક ઓર્ડર આપવા માટેની માન્ય અને સ્વીકૃત પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયાને છોડી દેવામાં આવે છે.

૨૩.૩ સંજોગોમાં તેમજ ફક્ત ૨૫(એ) અને ૨૫(બી) માં અરજદાર દ્વારા માંગવામાં આવેલી રાહત અંગેની ચર્ચાના પ્રકાશમાં અને જે કારણોસર અરજદારની ઉક્ત વિનંતી વ્યાજબી, ટકો અને સ્વીકાર્ય જણાઈ નથી, ફક્ત

૨૫(સી) માં માંગવામાં આવેલી રાહત પણ આપવા યોગ્ય નથી અને આપી શકાય નહીં.

૨૪. હવે જ્યાં સુધી ઈક્ઝેમેન્ટ એક્ટની કલમ ૬૦(બી) ના આધારે ઉઠાવવામાં આવેલી અરજદારની દલીલનો સવાલ છે, કરારની કલમ ૧ ને ધ્યાનમાં લેવી સુસંગત છે જે અન્ય બાબતોની સાથે સાથે નિર્ધારિત કરે છે કે '... .. અગાઉ સમાપ્ત કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી ઉક્ત સુવિધા માટેનું લાયસન્સ ૦૧/૦૬/૨૦૦૯ થી ૩૧/૦૫/૨૦૧૯ સુધીના ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે માન્ય રહેશે. ...'.

૨૪.૧ ઉક્ત કલમ (૧) સ્પષ્ટ કરે છે કે કરાર મર્યાદિત / નિશ્ચિત મુદતનો છે. ઉક્ત કલમ વધુમાં સ્પષ્ટ કરે છે કે કરાર રદ કરી શકાય તેવો છે અને તેના હેઠળ દર્શાવેલ કરારનો સમયગાળો પૂરો થાય તે પહેલાં પણ તેને સમાપ્ત કરી શકાય છે. વધુમાં, કરાર હેઠળની સામાન્ય શરતો અને નિયમોની કલમ (૨૬) લાયસન્સનો સમયગાળો પૂરો થવા પર અથવા લાયસન્સ સમાપ્ત થવા પર, ભાડાપટ્ટે આપનાર / લાયસન્સધારકને શાંતિપૂર્ણ રીતે અને સારી સ્થિતિમાં જગ્યાનો કબજો સોંપવા માટે બંધાયેલ કરે છે. ઉક્ત કલમ એ પણ દર્શાવે છે કે સામાવાળા કરાર સમાપ્ત કરી શકે છે અને આવા કિસ્સામાં, લાયસન્સધારક / ભાડાપટ્ટે આપનારે જગ્યાનો કબજો સોંપવો પડશે. કરાર, કરારની કલમ (૨૧) દ્વારા

લાયસન્સધારક / ભાડાપટ્ટે આપનાર પર આવી જ જવાબદારી લાદે છે. ઉક્ત કલમ લાયસન્સના સમાપ્તિ અથવા પૂરું થવા માટેની જોગવાઈ પણ કરે છે અને વિચારણા કરે છે અને વધુમાં જોગવાઈ કરે છે કે આવા કિસ્સામાં, મકાન, બાંધકામ અને સ્થાપનની સ્થિતિ ઓથોરિટી દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે. વધુમાં, કલમ ૧૫(એચ) ભાડાપટ્ટે આપનાર / લાયસન્સધારક દ્વારા ડિફોલ્ટ, નિષ્ફળતા, બેદરકારી અથવા કરારના ભંગના કિસ્સામાં લાયસન્સ / લીઝના નિર્ધારણ / સમાપ્તિ માટેની જોગવાઈ કરે છે.

૨૪.૨ ઉક્ત જોગવાઈનું સંયુક્ત વાંચન સ્થાપિત કરે છે કે કરાર એક નિશ્ચિત સમયગાળા / મર્યાદિત 'મુદતનો કરાર' છે અને તે રદ કરી શકાય તેવો પણ છે. વધુમાં, વર્તમાન કિસ્સામાં લીઝ/ લાયસન્સ મિલકતના સ્થાનાંતરણ માટે જોગવાઈ કરતું નથી અને તેની સાથે જોડાયેલું નથી.

૨૪.૩ કરારના ઉક્ત પાસાને ધ્યાનમાં રાખતી વખતે, રામસ્વરૂપ ગુપ્તા (પૂર્વસૂચિત) ના કિસ્સામાં નિર્ણયના ફરરા ૯ માં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા કરાયેલા અવલોકનોને પણ ધ્યાનમાં લેવું સુસંગત છે, જે આ મુજબ છે:—

“૯. કાયદાની કલમ પર દ્વારા વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ લાયસન્સ એટલે એક વ્યક્તિ દ્વારા બીજી વ્યક્તિને આપવામાં આવેલી પરવાનગી, અનુદાનકર્તાની અસ્થાવર મિલકત પર અથવા તેના પર કંઈક કરવાનો

અથવા કરવાનું ચાલુ રાખવાનો અધિકાર, જે આવા અધિકારના અભાવે ગેરકાયદેસર હશે. આવો અધિકાર ઈઝમેન્ટ કે મિલકતમાં કોઈ હિત સમાન નથી. આ રીતે આપવામાં આવેલા અધિકારો લાયસન્સ છે. લાયસન્સની મંજૂરી સ્પષ્ટ કે ગર્ભિત હોઈ શકે છે જે અનુદાનકર્તાના આચરણ પરથી તારવી શકાય છે. કલમ ૬૦ જોગવાઈ કરે છે કે અનુદાનકર્તા દ્વારા લાયસન્સ રદ કરી શકાય છે જો કે; (એ) તે મિલકતના સ્થાનાંતરણ સાથે જોડાયેલું હોય અને આવું સ્થાનાંતરણ અમલમાં હોય; (બી) લાયસન્સધારકે, લાયસન્સ પર કામ કરીને, કાયમી સ્વરૂપનું કામ કર્યું હોય અને તેના અમલીકરણમાં ખર્ચ કર્યો હોય. લાયસન્સ રદ કરવાનું સ્પષ્ટ અથવા ગર્ભિત હોઈ શકે છે. કલમ ૬૨ એવા સંજોગોની ગણતરી કરે છે જેમના અસ્તિત્વ પર લાયસન્સ રદ થયેલું ગણાશે. આવી શરતોમાંથી એક એવી પરિકલ્પના કરે છે કે જ્યાં ચોક્કસ હેતુ માટે લાયસન્સ આપવામાં આવે છે અને હેતુ પ્રાપ્ત થાય છે, અથવા છોડી દેવામાં આવે છે, અથવા જો તે અસાધ્ય બની જાય છે, તો લાયસન્સ રદ થયેલું ગણાશે. કલમ ૬૩ અને ૬૪ લાયસન્સ રદ કરવા પર લાયસન્સધારકના અધિકાર સાથે કામ કરે છે કે જેથી મિલકત છોડવા અને મિલકત પર મૂકેલ માલસામાનને દૂર કરવા માટે વાજબી સમય મળે અને લાયસન્સધારક વળતર માટે વધુ હકદાર છે જો લાયસન્સ અવેજ માટે આપવામાં આવ્યું હોય અને લાયસન્સ તેના પોતાના કોઈ વાંક વિના સમાપ્ત કરવામાં આવ્યું

હોય. આ જોગવાઈઓ દર્શાવે છે કે લાયસન્સ અનુદાનકર્તાની ઈચ્છા મુજબ રદ કરી શકાય તેવું છે અને રદ કરવાનું સ્પષ્ટ અથવા ગર્ભિત હોઈ શકે છે. કલમ ૬૦ એવા સંજોગોની ગણતરી કરે છે જેના હેઠળ લાયસન્સ અપ્રતિસંહરણીય છે. પ્રથમ, જો લાયસન્સ મિલકતના સ્થાનાંતરણ સાથે જોડાયેલું હોય અને આવો અધિકાર અમલમાં મૂકવામાં આવે તો તે અપ્રતિસંહરણીય છે અને બીજું, જો લાયસન્સધારક લાયસન્સ પર કામ કરીને કાયમી સ્વરૂપનું કામ કરે છે અને અમલીકરણમાં ખર્ચ કરે છે. કલમ ૬૦ સંપૂર્ણ નથી. એવો કિસ્સો હોઈ શકે છે જ્યાં લાયસન્સનો અનુદાનકર્તા લાયસન્સધારક સાથે લાયસન્સને અપ્રતિસંહરણીય બનાવતો કરાર કરી શકે છે, તેમ છતાં, કલમ ૬૦ હેઠળ નિર્ધારિત બેમાંથી એક પણ કલમ પૂરી થતી નથી. તેવી જ રીતે, લાયસન્સને અપ્રતિસંહરણીય બનાવવા માટે કલમ ૬૦ ની બે કલમો પૂરી થાય તો પણ જો પક્ષકારો તેનાથી વિપરીત સંમત થાય તો એવું ન પણ હોઈ શકે. મુહમ્મદ ઝિયાઉલ હક વિરુદ્ધ સ્ટાન્ડર્ડ વેક્યુમ ઓઇલ કંપની, (૧૯૫૧) ૫૫ કેલ ડબલ્યુ. એન. ૨૩૨ માં, કલકત્તા હાઇકોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે જ્યાં લાયસન્સ પ્રથમ દર્શનીય રીતે અપ્રતિસંહરણીય હોય કારણ કે તે ગ્રાન્ટ અથવા હિત સાથે જોડાયેલું છે અથવા કારણ કે લાયસન્સધારકે કાયમી સ્વરૂપનું કામ કર્યું છે, તેમ છતાં લાયસન્સ રદ કરી શકાય તેવું રહેશે તે માટે સ્પષ્ટપણે અથવા જરૂરી ગર્ભિત રીતે સંમત થવાથી પક્ષકારોને રોકવા

માટે કંઈ નથી. તે જ તર્ક પર પક્ષકારો સ્પષ્ટપણે અથવા ગર્ભિત રીતે સંમત થાય તેને રોકવા માટે કંઈ નથી કે લાયસન્સ જે પ્રથમ દર્શનીય રીતે લાયસન્સની બે શ્રેણીઓમાંથી કોઈ એકમાં આવતું નથી (જેમ કે કલમ ૬૦ દ્વારા પરિકલ્પિત છે) તેમ છતાં અપ્રતિસંહરણીય હોવું જોઈએ. દાસ, જે. (જેઓ ત્યારે હતા) દ્વારા ડોમિનિયન ઓફ ઈન્ડિયા વિરુદ્ધ સોહાન લાલ, એ.આઈ.આર. ૧૯૫૦ ઈસ્ટ પંજાબ ૪૦ માં પણ આ જ વલણ અપનાવવામાં આવ્યું હતું. બોમ્બે હાઈકોર્ટે પણ એમ.એફ. દે સોઝા વિરુદ્ધ ચિલ્ડ્રન્સ એજ્યુકેશન અપલિફ્ટ સોસાયટી, એ.આઈ.આર. ૧૯૫૯ બોમ્બે ૫૩૩ માં આ જ વલણ અપનાવ્યું છે. પક્ષકારો સ્પષ્ટપણે અથવા ગર્ભિત રીતે સંમત થઈ શકે છે કે લાયસન્સ જે પ્રથમ દર્શનીય રીતે રદ કરી શકાય તેવું છે અને કાયદાની કલમ ૬૦ દ્વારા પરિકલ્પિત લાયસન્સની બે શ્રેણીઓમાંથી કોઈ એકમાં આવતું નથી તે અપ્રતિસંહરણીય રહેશે. આવો કરાર લેખિતમાં અથવા અન્યથા હોઈ શકે છે અને તેની શરતો અથવા નિયમો સ્પષ્ટ અથવા ગર્ભિત હોઈ શકે છે. લાયસન્સ મૌખિક પણ હોઈ શકે છે, તે કિસ્સામાં, શરતો, નિયમો અને લાયસન્સનું સ્વરૂપ, પક્ષકારોના આચરણ અને સંજોગો જે લાયસન્સ આપવા તરફ દોરી ગયા હોઈ શકે છે તેની સાથે જે હેતુ માટે લાયસન્સ આપવામાં આવ્યું છે તેમાંથી એકત્રિત કરી શકાય છે”

૨૪.૪ ઉક્ત નિર્ણયમાં, માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે, ઈઝમેન્ટની કલમ ૬૦ સાથે કામ કરતી વખતે, સ્પષ્ટતા કરી અને સમજાવ્યું કે 'પક્ષકારો સ્પષ્ટપણે કે ગર્ભિત રીતે સંમત થાય તેને રોકવા માટે કંઈ નથી કે લાયસન્સ જે પ્રથમ દર્શનીય રીતે લાયસન્સની બે શ્રેણીઓમાંથી કોઈ એકમાં ન આવતું હોય' અને પક્ષકારો 'સ્પષ્ટપણે અથવા ગર્ભિત રીતે સંમત થઈ શકે છે' કે લાયસન્સ જે પ્રથમ દર્શનીય રીતે અપ્રતિસંહરણીય છે તે બેમાંથી કોઈ શ્રેણીમાં ન આવી શકે...." જેમ કે કાયદાની કલમ ૬૦ હેઠળ પરિકલ્પિત છે તે અપ્રતિસંહરણીય રહેશે. સુપ્રીમ કોર્ટના ઉક્ત અવલોકન પરથી એ બહાર આવે છે કે કલમ ૬૦ ની બે કલમો હોવા છતાં પક્ષકારો, સ્પષ્ટપણે અથવા ગર્ભિત રીતે, તેનાથી વિપરીત સંમત થઈ શકે છે.

૨૪.૫ વર્તમાન કિસ્સામાં કરારની શરતો સ્પષ્ટ કરે છે કે કરાર રદ કરી શકાય તેવો છે અને તે મર્યાદિત/નિશ્ચિત મુદતનો છે અને પક્ષકારો આવી શરતો માટે સ્પષ્ટપણે સંમત થયા છે.

૨૪.૬ કરારમાં ચોક્કસ અને સ્પષ્ટ જોગવાઈના પ્રકાશમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના ઉક્ત અવલોકન, ઈઝમેન્ટ એક્ટની કલમ ૬૦ ના આધારે ઉઠાવવામાં આવેલી અરજદારની દલીલ ટકી શકે તેમ નથી.

રપ. અરજદાર પાસે કરારના નવીનીકરણ અને જાળવણી લંબાવવા માટે “વાજબી અપેક્ષા” છે તેવો દાવો કરવા માટે, અરજદારના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે એ વાત પર ભાર મૂક્યો હતો કે (એ) અરજદાર લગભગ રપ વર્ષથી આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલની જાળવણી અને સંચાલનનું કામ કરી રહ્યો છે; અને (બી) ઉક્ત સમયગાળા દરમિયાન, તેની કામગીરીમાં કોઈ ખામી કે ઉણપ રહી નથી; અને / અથવા તેની કામગીરી અંગે કોઈ ફરિયાદ નથી અને (સી) અરજદારે મકાન નિર્માણ અને મશીનરીની સ્થાપનામાં આશરે રૂ. ૩૦ થી ૩૫ કરોડનું રોકાણ કર્યું છે; અને (ડી) ભૂતકાળના સમયગાળા દરમિયાન સામાવાળાએ કરારનું નવીનીકરણ કર્યું છે (ઈ) અરજદારને કરારના નવીનીકરણ માટે ચર્ચા માટે આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, ઉક્ત હકીકતો અને અરજદારના સમાન આચરણને ધ્યાનમાં રાખીને, કરાર – વ્યવસ્થાનું નવીનીકરણ થવું જોઈતું હતું.

રપ.૧ ફકરા રપએ અને રપબી માં માંગવામાં આવેલી રાહત તેમજ “પ્રથમ ઈનકારના અધિકાર” માટેના દાવાની વિચારણા કરતી વખતે અને તેની સાથે કામ કરતી વખતે અમે ઉપર દર્શાવેલ તત્વોને સંબોધિત કર્યા છે અને તેની સાથે કામ કર્યું છે જેના પર અરજદારે આધાર રાખ્યો છે. તેથી અમે અરજદારની પૂર્વસૂચિત દલીલનો જવાબ આપવા માટે પુનરાવર્તન વિના, તે જ ચર્ચા, કારણો અને નિષ્કર્ષને અપનાવીએ છીએ અને પુનરાવર્તિત કરીએ છીએ.

૨૫.૨ આ કેસની હકીકતોના પ્રકાશમાં અરજદારની અપેક્ષાને “વાજબી અપેક્ષા” ગણી શકાય નહીં, ખાસ કરીને કારણ કે આ અપેક્ષા માત્ર કરાર હેઠળની ચોક્કસ જોગવાઈઓ વિરુદ્ધ જ નથી પરંતુ કોન્ટ્રાક્ટ આપવા માટેની માન્ય પારદર્શક પદ્ધતિ અને વાજબી પ્રક્રિયા સામે પણ પડે છે અને જાહેર હિત વિરુદ્ધ પણ પડે છે. વધુમાં, અરજદારની રજૂઆતની તપાસ કરવા પર એ બહાર આવ્યું છે કે કેસની હકીકતોમાં અથવા કરારમાં એવું કંઈ નથી જે આવી અપેક્ષાને જન્મ આપી શકે અથવા પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડી શકે અને વાજબી અપેક્ષાના આધારે દલીલ ટકી શકે તેમ નથી.

૨૬. જ્યારે કરાર હેઠળની જોગવાઈની તપાસ કરવામાં આવે છે અને સંયુક્ત રીતે વાંચવામાં આવે છે ત્યારે તે સ્પષ્ટ થઈ જાય છે કે કરારમાંની જોગવાઈ આવી સ્થિતિની પરિકલ્પના કરતી નથી અને આવી અપેક્ષાને વ્યાજબી ઠેરવતી નથી. અરજીના ફકરા નંબર ૨૫(એ) માં માંગવામાં આવેલી રાહતના સંદર્ભમાં ચર્ચાના પ્રકાશમાં એ બહાર આવ્યું છે કે અરજદારની એ અપેક્ષાનો કોઈ આધાર નથી કે સામાવાળાએ ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કર્યા વિના કરાર— ફાળવણીનું નવીનીકરણ/લંબાવવું જોઈતું હતું.

૨૭. કરાર હેઠળની જોગવાઈના સંયુક્ત વાંચન સાથે વર્તમાન કેસની હકીકતને

જોડતાં એ બહાર આવ્યું છે કે સ્પર્ધાત્મક બોલીની પ્રક્રિયાને અનુસર્યા વિના કરારના આપોઆપ અથવા ચાંત્રિક નવીનીકરણ અને ફાળવણીના સમયગાળાને લંબાવવાની અપેક્ષા રાખવા માટે અરજદાર માટે કોઈ આધાર કે ઔચિત્ય નથી. આવી અપેક્ષા માટે કોઈ જગ્યા કે ઔચિત્ય નથી અને કરાર હેઠળની જોગવાઈ અને વર્તમાન કેસની હકીકતોના પ્રકાશમાં અરજદારની અપેક્ષા “વાજબી અપેક્ષા” ના દાયરામાં આવતી નથી અને તેના માટે પાત્ર ઠરતી નથી. તે સ્પષ્ટ “પૂર્વાપેક્ષા” સિવાય કંઈ નથી (જેમ કે મોનેટ ઇસ્પાતના કિસ્સામાં નિર્ણયમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા સમજાવવામાં આવ્યું છે) અથવા માત્ર મનોરથ કે ઈચ્છા. અરજદારની અપેક્ષા “દાવાયોગ્ય અપેક્ષા” નથી. તે વ્યાજબી અને/અથવા રક્ષણ કરવા યોગ્ય નથી અને કાયદામાં કાર્યવાહી કરવા અને જાળવી રાખવા માટે પૂરતી કે સક્ષમ નથી.

૨૭.૧ અરજદાર, આ હકીકતથી વાકેફ અને સચેત હોવાથી, ભૂતકાળના કિસ્સા પર આધાર રાખવાનો પ્રયાસ કર્યો છે જ્યારે સામાવાળાએ, સ્પર્ધાત્મક બોલીની પ્રક્રિયાને અનુસર્યા વિના, કરારનું નવીનીકરણ કર્યું હતું અને ફાળવણી લંબાવી હતી.

૨૭.૨ જો કે, સુસંગત જોગવાઈ અને તથ્યાત્મક પૃષ્ઠભૂમિ અરજદારની પોતાની અપેક્ષાને ગૌરવ અપાવવાના અને તેને “વાજબી અપેક્ષા” ની શ્રેણીમાં મૂકવાના

પ્રયાસમાં રહેલી ભૂલને ખુદી પાડે છે. એ નોંધવું સુસંગત છે કે કરારની કલમ-૧ સ્પષ્ટપણે જોગવાઈ કરે છે કે (કરારનું) આયુષ્ય ૩૧/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ સમાપ્ત થશે અને સામાન્ય શરતો અને નિયમોની કલમ ૨૬ સ્પષ્ટપણે અરજદાર પર જવાબદારી લાદે છે કે લાયસન્સ સમાપ્ત થવા પર કે પૂરું થવા પર, લાયસન્સધારકે (વર્તમાન અરજદાર) શાંતિપૂર્ણ રીતે સારી સ્થિતિમાં જગ્યાનો કબજો સોંપવાનો રહેશે. કલમ ૨૧ જોગવાઈ કરે છે કે કરાર પૂરો થવા પર મકાન વગેરેની સ્થિતિ સામાવાળા ઓથોરિટી દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે.

૨૭.૩ ઉક્ત જોગવાઈનું સંયુક્ત વાંચન એ દર્શાવે છે કે શરૂઆતથી જ અરજદાર વાકેફ અને સચેત હતો કે (એ) કરાર મર્યાદિત / નિશ્ચિત મુદતનો છે અને (બી) નિર્ધારિત સમયગાળો પૂરો થવા પર, કરાર-વ્યવસ્થા અમલમાં રહેતી બંધ થઈ જશે અને આપોઆપ અંત આવશે અને (સી) ઉક્ત સમયગાળો પૂરો થવા પર (જે પક્ષકારો દ્વારા પરસ્પર સંમત થયો હતો) તેણે જમીન અને જગ્યા ખાલી કરવી પડશે અને સામાવાળાને કબજો સોંપવો પડશે; અને (ડી) કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી જેના આધારે સામાવાળા ટેન્ડર પ્રક્રિયા વિના યાંત્રિક રીતે કરારનું નવીનીકરણ/લંબાવી શકે; અને (ઈ) એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે સામાવાળા પર ટેન્ડર આમંત્રિત કર્યા વિના અને સ્પર્ધાત્મક બોલી વિના કરારનું (યાંત્રિક રીતે અને/અથવા વારંવાર) નવીનીકરણ કરવાની જવાબદારી લાદતી હોય (એફ) કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે અરજદારની તરફેણમાં એવો

દાવો કરવાનો કોઈ અધિકાર ઊભો કરતી હોય કે ટેન્ડર પ્રક્રિયાને અનુસર્યા વિના કરારનો સમયગાળો નવીનીકૃત અને લંબાવવો જોઈએ; અને (જી) કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે અરજદારની તરફેણમાં વ્યવસ્થાના યાંત્રિક અથવા આપોઆપ અને પુનરાવર્તિત-બહુવિધ નવીનીકરણ માટે કોઈ અધિકાર ઊભી કરતી હોય અને (એચ) કરારમાં એવી પણ કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે અરજદારને લંબાવવા/નવીનીકરણના ન્યૂનતમ સમયગાળા માટે કોઈ અધિકાર આપતી હોય; અને (i) કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ પણ નથી કે જે સામાવાળાને ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરવાથી અને સ્પર્ધાત્મક બોલી માટે બોલીઓ મંગાવવાથી રોકે કે નિયંત્રિત કરે.

૨૭.૪ ઉક્ત પાસાની સાથે એ પણ ધ્યાનમાં રાખવું સુસંગત છે કે અરજદાર અને સામાવાળા વચ્ચેની વ્યવસ્થાનો અંત આવ્યો (૧) સમય વીતી જવાના કારણે; અને (૨) કરારમાંની એક ચોક્કસ અને સંમત જોગવાઈઓ એટલે કે (કરારના અમલીકરણના) સમયગાળા સંબંધિત જોગવાઈના અમલના કારણે અને સામાવાળાના કોઈ પ્રત્યક્ષ કૃત્યના કારણે નહીં; અને (૩) સામાવાળાએ કરાર પૂરો થવાની તારીખ પહેલાં કરાર સમાપ્ત કર્યો નથી અને વર્તમાન કિસ્સામાં સામાવાળાએ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે સ્પર્ધાત્મક બોલીની પ્રક્રિયા જાહેર હિતમાં શરૂ કરવામાં આવી છે.

ઉચ્ચ દરો અને તે દ્વારા વધુ મહેસૂલ મેળવવાનો હેતુ અને ઉદ્દેશ્ય અન્ય બોલીઓ મંગાવીને અને સ્પર્ધાત્મક બોલીના માધ્યમથી પ્રાપ્ત કરી શકાય છે.

૨૭.૫ બાબતની આ સ્થિતિમાં આવી અપેક્ષા (જેનો અરજદાર દાવો કરે છે) માટે કોઈ જગ્યા કે પાયો નથી. ઉક્ત જોગવાઈ અને હકીકતો પરથી એ પણ બહાર આવે છે કે તેઓ એવી અપેક્ષાને જન્મ આપતા નથી જે અરજદાર હવે રજૂ કરે છે અથવા દાવો કરે છે.

૨૮. પોતાની રજૂઆતને ટેકો આપવા અને વાજબી અપેક્ષા સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરવા માટે, અરજદારના વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે મોનેટ ઈસ્પાત (પૂર્વસૂચિત) ના કિસ્સામાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા નીચે ટાંકવામાં આવેલા અવલોકન (ફકરા ૧૮૮ થી ૧૮૮.૫ માં) પર આધાર રાખ્યો હતો. ઉક્ત નિર્ણયના ફકરા નંબર ૧૮૮.૧ થી ૧૮૮.૫ માં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે અવલોકન કર્યું છે કે :-

૧૮૮.૧ વાજબી અપેક્ષાના સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ વાસ્તવિક અને અમલીકરણ યોગ્ય અધિકાર તરીકે થઈ શકે છે.

૧૮૮.૨ વાજબી અપેક્ષાનો સિદ્ધાંત વાજબીપણું અને નિષ્પક્ષતાના સિદ્ધાંત પર આધારિત છે. આ સિદ્ધાંત કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોમાંથી

ઉદ્ભવે છે અને વાજબી અપેક્ષાના સિદ્ધાંત અને પ્રોમિસર એસ્ટોપલ વચ્ચે સમાનતાઓ છે.

૧૮૮.૩ જ્યાં કોઈ સત્તામંડળનો નિર્ણય કારોબારી નીતિ અથવા કાયદા મુજબ જાહેર હિતમાં આધારિત હોય, ત્યાં અદાલત વાજબી અપેક્ષાના સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરીને આવા નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપ કરવા અનિચ્છુક રહેશે. જો જાહેર હિતમાં હોય તો વહીવટી નીતિમાં ફેરફારોને રોકવા માટે વાજબી અપેક્ષા સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી.

૧૮૮.૪ વાજબી અપેક્ષા એ પૂર્વાપેક્ષાથી અલગ છે અને પૂર્વાપેક્ષા એ દાવાયોગ્ય અપેક્ષા સમાન હોઈ શકે નહીં. આવી અપેક્ષા વાજબી, યોગ્ય અને રક્ષણ કરવા યોગ્ય હોવી જોઈએ.

૧૮૮.૫ વાજબી અપેક્ષાના રક્ષણ માટે અપેક્ષા પૂરી કરવાની જરૂર નથી જ્યાં કોઈ સર્વોચ્ચ જાહેર હિત માટે અન્યથા જરૂરી હોય. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, વ્યક્તિગત લાભે જાહેર હિત માટે માર્ગ આપવો જ જોઈએ અને વાજબી અપેક્ષાના સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી જે ખાનગી લાભ માટે જાહેર હિતને રોકી શકે.”

૨૮.૧ ઉક્ત અવલોકનને ધ્યાનમાં લેતી વખતે, અરજદાર વાસ્તવમાં વર્તમાન અરજી દ્વારા શું ઈચ્છે છે તે ધ્યાનમાં રાખવું જરૂરી છે. અરજદાર વાસ્તવમાં – અસરકારક રીતે અને સત્વરે – ઈચ્છે છે કે સામાવાળાએ પ્રશ્નગત કામ માટે બોલીઓ મંગાવ્યા વિના, અરજદારને જાળવણી લંબાવવી જોઈએ અને ૧૦

વર્ષના સમયગાળા માટે કરારનું નવીનીકરણ કરવું જોઈએ.

૨૯. અરજદારની અપેક્ષા અવાજબી અને અયોગ્ય છે તે સમજવા માટે, ફરિા નંબર ૧૮૮.૪ માં આપવામાં આવેલા અવલોકનને ધ્યાનમાં લેવું નફાકારક છે જે આ મુજબ છે :—

“૧૮૮.૪ વાજબી અપેક્ષા એ પૂર્વાપેક્ષાથી અલગ છે અને પૂર્વાપેક્ષા એ દાવાયોગ્ય અપેક્ષા સમાન હોઈ શકે નહીં. આવી અપેક્ષા વાજબી, યોગ્ય અને રક્ષણ કરવા યોગ્ય હોવી જોઈએ.” (ભાર મૂક્યો)

૨૯.૧ અરજદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા ભાર મૂકવામાં આવેલા તફાવતને ભૂલી ગયો હોય તેમ લાગે છે અથવા તેણે અનુકૂળતા મુજબ તેને અવગણ્યો છે. માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના અવલોકન પરથી — જેનો ઉપયોગ અરજદારના વિદ્વાન વરીષ્ઠ વકિલ દ્વારા કરવામાં આવ્યો છે — એ બહાર આવે છે કે આ સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ વાસ્તવિક અને અમલીકરણ યોગ્ય અધિકાર તરીકે થઈ શકે છે તેના પર ભાર મૂકતી વખતે, માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે, ઉક્ત નિર્ણયમાં, એ પણ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે

(એ) વાજબી અપેક્ષા એ પૂર્વાપેક્ષાથી અલગ છે અને (બી) “વ્યક્તિગત લાભે જાહેર હિત માટે માર્ગ આપવો જોઈએ અને

(સી) “વાજબી અપેક્ષા” ના સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી જે ખાનગી લાભ માટે જાહેર હિતને રોકી શકે” અરજદારના દાવા પર વિચાર કરતી વખતે આ સ્પષ્ટતાને ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે.

૨૯.૨ ઉક્ત નિર્ણયના ફક્ત નંબર ૧૮૮.૫ માં, માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે સમજાવ્યું અને સ્પષ્ટ કર્યું છે કે વાજબી અપેક્ષાના રક્ષણ માટે અપેક્ષા પૂરી કરવાની જરૂર નથી જ્યાં સર્વોચ્ચ જાહેર હિત માટે અન્યથા જરૂરી હોય અને વ્યક્તિગત લાભોએ જાહેર હિત માટે માર્ગ આપવો જ જોઈએ અને વાજબી અપેક્ષાનો સિદ્ધાંત વાજબીપણું અને નિષ્પક્ષતાના સિદ્ધાંત પર આધારિત છે.

૨૯.૩ વધુમાં, અદાલત એવી કોઈ કાર્યવાહી કે નિર્ણયને મંજૂરી આપશે નહીં કે મંજૂર કરશે નહીં જેના દ્વારા ખાનગી હિત જાહેર હિત પર વિજય મેળવી શકે.

૩૦. તેથી, પ્રશ્ન એ થાય છે કે શું, કરારમાંની જોગવાઈના પ્રકાશમાં અને વર્તમાન કેસની હકીકતોના પ્રકાશમાં, અરજદારની “વાજબી અપેક્ષા” માટે કોઈ આધાર છે અને સ્પર્ધાત્મક બોલી પ્રક્રિયા વિના કરારના આપોઆપ અથવા યાંત્રિક નવીનીકરણ માટે અપેક્ષા રાખવામાં અરજદાર વાજબી છે કે કેમ.

૩૦.૧ એ નોંધવું સુસંગત છે કે જાહેર નીતિ તેમજ જાહેર હિત અને સુશાસન અને

જાહેર વહીવટના સિદ્ધાંતો તેમજ પારદર્શિતાની અત્યંત જરૂરિયાત એ બાબતને અનિવાર્ય બનાવે છે કે જ્યાં સુધી વિચલન માટે ખૂબ જ મજબૂત કેસ ન બને ત્યાં સુધી, સ્પર્ધાત્મક બોલીની પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયાને અનુસરવી જ જોઈએ અને તેનો ભોગ આપવો જોઈએ નહીં અથવા અવગણવો જોઈએ નહીં અને તેને છોડી દેવો જોઈએ નહીં કે હળવો કરવો જોઈએ નહીં.

૩૧. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, જો અરજદારની અપેક્ષાને વાજબી અપેક્ષા તરીકે વર્ગીકૃત કરી શકાય, તો પણ અદાલત પારદર્શિતા અને જનતાના વિશાળ હિતની તરફેણમાં ઝૂકશે. અદાલતની ફરજ વ્યક્તિગત કે ખાનગી હિત કરતાં જાહેર હિતનું રક્ષણ કરવાની છે.

૩૨. જો આપણે અરજદારની આવી અપેક્ષાને વાજબી ગણીએ અને જો આપણે અરજદારની આવી અપેક્ષાને “વાજબી અપેક્ષા” તરીકે ગણીએ, તો પણ અમે, સુપ્રીમ કોર્ટના અવલોકનમાંથી નફાકારક માર્ગદર્શન મેળવીને કે “વાજબી અપેક્ષા માટે અપેક્ષા પૂરી કરવાની જરૂર નથી જ્યાં કોઈ સર્વોચ્ચ જાહેર હિત માટે અન્યથા જરૂરી હોય” વ્યક્તિગત કે ખાનગી હિત કરતાં મોટા જાહેર હિતની તરફેણમાં ઝૂકવાનું પસંદ કરીશું. વર્તમાન કેસની હકીકતોના પ્રકાશમાં અમે માનીએ છીએ કે અરજદારનો દાવો વાજબી નથી અને તે રક્ષણ કરવા યોગ્ય નથી. અરજદારની આવી અપેક્ષાએ જાહેર હિત આગળ નમતું જોખવું જ જોઈએ. માનનીય સુપ્રીમ

કોર્ટે અવલોકન કર્યા મુજબ ખાનગી હિત જાહેર હિત પર પ્રભુત્વ ધરાવી શકતું નથી અને અદાલત ખાનગી હિતને જાહેર હિત પર વિજય મેળવવા દેશે નહીં.

૩૩. એવું લાગે છે કે સામાવાળાના તારીખ ૧૩/૧૧/૨૦૧૮ ના પત્રના કારણે અરજદાર તેની ઉક્ત રજૂઆતમાં પ્રોત્સાહિત થયો છે જેના દ્વારા સામાવાળાએ અરજદારને ચર્ચા માટે આમંત્રિત કર્યા હતા. ઉક્ત પત્ર વાજબી અપેક્ષા સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરવા માટેના આધારોમાંથી એક છે. જો કે, એક સુસંગત હકીકત નોંધવી સુસંગત છે કે ઉક્ત પત્રમાં દરો (ભાડાની લીઝ રકમ અને મહેસૂલ હિસ્સો) માં વધારો/ઉપર તરફ સુધારા અંગે પણ પ્રશ્ન ઊભો કરવામાં આવ્યો હતો. અરજદારનો એવો કેસ પણ નથી કે તારીખ ૧૩/૧૧/૨૦૧૮ ના પત્રના અનુસંધાને બેઠક દરમિયાન અથવા પછી તે બાબતે (એટલે કે દરોના સુધારા સંબંધિત) કોઈ કરાર (અરજદાર અને સામાવાળા વચ્ચે) થયો હતો. વધુમાં, તારીખ ૧૩/૧૧/૨૦૧૮ નો ઉક્ત પત્ર વચન આપતો નથી અથવા રજૂઆત સમાન નથી અને ટેન્ડર પ્રક્રિયા વિના આપોઆપ કરારનું નવીનીકરણ કરવા અને ફાળવણી લંબાવવા માટે સામાવાળા દ્વારા વચન (અથવા રજૂઆત પણ) તરીકે ગણી શકાય નહીં. આમ, ઉક્ત પત્ર પર રાખવામાં આવેલો મોટો આધાર કોઈ કામનો નથી.

૩૩.૧ સામાવાળાનો તારીખ ૧૩/૧૧/૨૦૧૮ નો પત્ર કે કરારના

અમલીકરણના સમયગાળા દરમિયાન અરજદારની કામગીરી કે સ્પર્ધાત્મક બોલીની પ્રક્રિયાને અનુસર્યા વિના વ્યવસ્થા ચાલુ રહી તે સમયગાળો કે ટેન્ડર મંગાવ્યા વિના સામાવાળા દ્વારા મંજૂર કરાયેલ ભૂતકાળનું નવીનીકરણ અને લંબાવવું, અરજદારની મનોરથ-ઈચ્છા અથવા તેની આતુર ઈચ્છા અને પૂર્વપેક્ષાને “વાજબી અપેક્ષા” નો દરજ્જો કે સ્વરૂપ આપી શકતું નથી કે કરાર-વ્યવસ્થાનું નવીનીકરણ/લંબાવવું રૂટિન રીતે મંજૂર કરવામાં આવશે.

૩૩.૨ અમારા મતે, કરારમાં એવું કંઈ નથી જે અરજદારને આવી અપેક્ષા રાખવાની મંજૂરી આપે. કરારમાંની કોઈપણ જોગવાઈ કરારના યાંત્રિક અને / અથવા આપોઆપ નવીનીકરણ / લંબાવવા માટેની આવી અપેક્ષાને વ્યાજબી ઠેરવતી નથી કે યોગ્ય ઠેરવતી નથી. કરાર અથવા અન્ય કોઈ જોગવાઈ કરારના આપોઆપ નવીનીકરણ / લંબાવવા અથવા અરજદારને ફાળવણી લંબાવવા / નવીનીકરણ કરવાનું ફરજિયાત બનાવતી નથી. કરાર પૂરો થવાની ચોક્કસ તારીખ પૂરી પાડતી ચોક્કસ કલમ સાથે જોડાયેલી આવી જોગવાઈના અભાવે એવું કંઈ નથી જે આવી અપેક્ષાને જન્મ આપે. અરજદારે સમયગાળા અને કરાર પૂરો થવા અંગેની જોગવાઈ સહિતની તમામ શરતો અને નિયમોનો સભાનપણે સ્વીકાર કર્યો હોવાની હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને અને કરારમાંની ચોક્કસ અને સ્પષ્ટ જોગવાઈના પ્રકાશમાં વાજબી અપેક્ષાના સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરવા માટે કોઈ ઔચિત્ય નથી. આવા આધાર પર ઊભી કરાયેલી માંગ અવાજબી અને

અયોગ્ય છે.

૩૪. આમ, જ્યારે એ બહાર આવ્યું છે કે સામાવાળાએ ટેન્ડર વિના યાંત્રિક રીતે ફાળવણીનું નવીનીકરણ કરવું યોગ્ય માન્યું ન હતું અને તેના બદલે તેણે યોગ્ય પ્રક્રિયાને અનુસરવાનું પસંદ કર્યું, તો એવું કહી શકાય નહીં કે સામાવાળાએ અરજદારની વાજબી અપેક્ષાને નિષ્ફળ બનાવી છે અને/અથવા સામાવાળાએ વાજબી અને યોગ્ય રીતે આચરણ કર્યું નથી (૧/૦૫/૨૦૧૯ ના એનઆઈટી જારી કરીને ટેન્ડર પ્રક્રિયા શરૂ કરતી વખતે).

૩૫. પોતાની દલીલને ટેકો આપવા માટે કે તેના લાંબા અને સતત આચરણને ધ્યાનમાં રાખીને (કરાર હેઠળની તેની જવાબદારીઓ બજાવતી વખતે) અને ટેન્ડર પ્રક્રિયા વિના કરારના નવીનીકરણના ભૂતકાળના કિસ્સાને ધ્યાનમાં રાખીને અરજદાર વાજબી રીતે અપેક્ષા રાખે છે કે ફાળવણીનો સમયગાળો નવીનીકૃત / લંબાવવો જોઈએ અને અરજદાર પાસે સામાવાળાની કાર્યવાહીની સમીક્ષા માંગવાનું લોકસ છે, શ્રી જોશી, વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલે લાલારામ અને અન્ય વિરુદ્ધ જયપુર ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી અને અન્ય [(૨૦૧૬) ૧૧ એસ.સી.સી. ૩૧] ના કિસ્સામાં નિર્ણયના ફકરા નંબર ૧૩૫ પર આધાર રાખ્યો હતો જ્યાં સુપ્રીમ કોર્ટે હેલ્સબરીઝ લો ઓફ ઇંગ્લેન્ડના એક ફકરાનો સંદર્ભ આપ્યો હતો. સંબંધિત ફકરો (ચુકાદામાં ટાંકવામાં આવેલ) આ મુજબ છે :-

“૧૩૫. નિષ્પક્ષતા અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંત પર આધારિત એક સમાંતર સિદ્ધાંત જેને “વાજબી અપેક્ષા” તરીકે ઓળખવામાં આવે છે તે રાજ્યની કાર્યવાહીમાં નિષ્પક્ષતાની આગાહી સુનિશ્ચિત કરવા માટે વહીવટી કાયદાના ક્ષેત્રમાં પણ વિકસ્યો છે. “વાજબી અપેક્ષા” ની ક્ષમતા હેલ્સબરીઝ લોઝ ઓફ ઇંગ્લેન્ડ, ચોથી આવૃત્તિ, વોલ્યુમ ૧(૧) ૧૫૧ માં નીચે મુજબ વિસ્તૃત કરવામાં આવી છે:

“૮૧. વાજબી અપેક્ષાઓ.— કોઈ વ્યક્તિને વહીવટી સત્તામંડળ દ્વારા એક ચોક્કસ રીતે વર્તવામાં આવે તેવી વાજબી અપેક્ષા હોઈ શકે છે, ભલે તેની પાસે ખાનગી કાયદામાં આવી સારવાર મેળવવાનો કોઈ કાનૂની અધિકાર ન હોય. આ અપેક્ષા સત્તામંડળ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત અથવા વચનમાંથી ઉદ્ભવી શકે છે, જેમાં ગર્ભિત રજૂઆત અથવા સતત ભૂતકાળની પ્રથાનો સમાવેશ થાય છે.

વાજબી અપેક્ષાના અસ્તિત્વના અસંખ્યાબંધ વિવિધ પરિણામો હોઈ શકે છે; તે ન્યાયિક સમીક્ષા માટે અરજી કરવાની મંજૂરી માંગવા માટે લોકસ સ્ટેન્ડી આપી શકે છે; તેનો અર્થ એ થઈ શકે છે કે સત્તામંડળે આમ કરવા માટે યોગ્ય ઠેરવતા જાહેર નીતિના કોઈ સર્વોચ્ચ કારણ વિના અપેક્ષાને નિષ્ફળ બનાવવા માટે કાર્ય કરવું જોઈએ નહીં; અથવા તેનો અર્થ એ થઈ

શકે કે, જો સત્તામંડળ વ્યક્તિની વાજબી અપેક્ષાને નિષ્ફળ બનાવવાનો પ્રસ્તાવ મૂકે છે, તો તેણે તેને તે બાબતે રજૂઆતો કરવાની તક આપવી જોઈએ. અદાલતો દાખલા તરીકે લાયસન્સિંગ કિસ્સાઓમાં, મૂળ અરજીઓ, નવીનીકરણ માટેની અરજીઓ અને રદ્દીકરણો વચ્ચે પણ તફાવત કરે છે; જે પક્ષને લાયસન્સ આપવામાં આવ્યું છે તેને એવી વાજબી અપેક્ષા હોઈ શકે છે કે આમ ન કરવા માટે કોઈ સારું કારણ ન હોય તો તેનું નવીનીકરણ કરવામાં આવશે, અને તેથી તે માત્ર ગ્રાન્ટ માટેના અરજદાર કરતાં વધુ પ્રક્રિયાગત રક્ષણ માટે હકદાર બની શકે છે.”

(ભાર મૂક્યો)

૩૫.૧ તેમાંથી એ બહાર આવે છે કે વાજબી અપેક્ષા કાં તો રજૂઆતમાંથી – ગર્ભિત રજૂઆત સહિત – અથવા સત્તામંડળ દ્વારા આપવામાં આવેલા વચનમાંથી અથવા સતત ભૂતકાળની પ્રથામાંથી ઉદ્ભવી શકે છે. જો કે, વર્તમાન કેસની હકીકતો અને કરારમાંની જોગવાઈના પ્રકાશમાં તેમજ સામાવાળાની કાર્યવાહીના પ્રકાશમાં જેને વર્તમાન અરજીમાં પડકારવામાં આવી છે, ઉક્ત નિર્ણય અને તેમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટનું અવલોકન અરજદારને તેનો કેસ આગળ વધારવામાં મદદ કરતું નથી.

૩૫.૨ વર્તમાન કિસ્સામાં, સામાવાળાએ અરજદારને હંમેશા અને અમર્યાદિત

સમયગાળા માટે કરારનું નવીનીકરણ કરવાનું અને ફાળવણી લંબાવવાનું વચન આપ્યું ન હતું. એવો દાવો કરવા માટે કોઈ આધાર અને ઔચિત્ય નથી કે અગાઉના પ્રસંગે એક્સ્ટેન્શન – નવીનીકરણ મંજૂર કરવામાં આવ્યું હોવાથી અરજદાર વાજબી રીતે વધુ નવીનીકરણની અપેક્ષા રાખી શકે છે. અરજદાર દ્વારા આવી “અપેક્ષા” માત્ર “મનોરથ” અથવા “પૂર્વાપેક્ષા” સિવાય કંઈ નથી. આ સિવાય વાજબી અપેક્ષાનું રક્ષણ પણ, સુપ્રીમ કોર્ટે સમજાવ્યા મુજબ, હંમેશા અને ચોક્કસપણે પરિપૂર્ણતામાં પરિણમવું જરૂરી નથી. જ્યારે જાહેર હિત માટે અન્યથા જરૂરી હોય ત્યારે અને/અથવા જ્યારે અદાલતને જણાય કે વ્યક્તિગત લાભે જાહેર હિત આગળ નમતું જોખવું જ જોઈએ ત્યારે તેનો ઈનકાર કરી શકાય છે.

૩૫.૩ પક્ષકારો વચ્ચેના કરારમાં આવી જોગવાઈ ન હોવાથી, સ્પષ્ટ કે ગર્ભિત, અરજદાર (સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાના અવતરણમાંથી) “રજૂઆત અથવા ગર્ભિત રજૂઆત અને સતત ભૂતકાળની પ્રથા” શબ્દપ્રયોગ પર ભાર મૂકશે. સામાવાળાએ (અરજદારને) આવી રજૂઆત કરી હતી અથવા વર્તમાન કિસ્સામાં સામાવાળા દ્વારા ગર્ભિત રજૂઆત છે તે દર્શાવવા માટે, અરજદારે તારીખ ૧૩/૦૧/૨૦૧૮ ના પત્ર પર આધાર રાખ્યો હતો.

૩૫.૪ જો કે, તે જ ફકરામાં આગળની સ્પષ્ટતા અથવા શરત (જે સુપ્રીમ કોર્ટના

નિર્ણયમાં ટાંકવામાં આવી છે) એટલે કે “આમ કરવા માટે વ્યાજબી ઠેરવતા જાહેર નીતિના કોઈ સર્વોચ્ચ કારણ વિના”, સુસંગત છે અને તેને અરજદાર અથવા અદાલત દ્વારા અવગણી શકાય નહીં.

૩૬. વર્તમાન કિસ્સામાં, અરજદાર જે અપેક્ષા રાખે છે અને ઈચ્છે છે તે જાહેર નીતિથી વિપરીત અને તેની વિરુદ્ધ છે, કારણ કે “વાજબી અપેક્ષા” ના છત્ર હેઠળ, અરજદાર ઈચ્છે છે, અથવા બદલે આગ્રહ રાખે છે/માંગ કરે છે કે સામાવાળાએ વર્ક ઓર્ડર આપવા અથવા રાજ્યની મિલકતોની વહેંચણી માટેની શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયાને અવગણવી જોઈએ અને તેનો ભોગ આપવો જોઈએ અને તે ઈચ્છે છે કે બોલીઓ મંગાવીને સ્પર્ધાત્મક બોલીની પ્રક્રિયાને અનુસર્યા વિના સામાવાળાએ કરારનું નવીનીકરણ કરવું જોઈએ જેથી ફાળવણી લંબાવાય. ટેન્ડર પ્રક્રિયા/સ્પર્ધાત્મક બોલી એ જાહેર નીતિ અને / અથવા સુશાસન અને જાહેર વહીવટનો એક ભાગ છે. અરજદારની માંગ એવા દાવામાં પરિવર્તિત થાય છે કે સામાવાળાએ ઉક્ત પ્રક્રિયાને અવગણવી જોઈએ અને તેનો ભોગ આપવો જોઈએ અને બોલીઓ મંગાવ્યા વિના અને સ્પર્ધાત્મક બોલીની પ્રક્રિયાને અનુસર્યા વિના વધુ ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે કરારનું નવીનીકરણ કરીને અરજદારને વર્ક ઓર્ડર આપવો જોઈએ (ફાળવણી લંબાવવી જોઈએ).

૩૭. ઉપર ટાંકવામાં આવેલા અવલોકનની મદદથી અને “સતત પ્રથા”

શબ્દપ્રયોગ પર ભાર મૂકતી વખતે, અરજદાર એ હકીકત ટાંકે છે કે, સામાવાળાએ, ભૂતકાળમાં, ટેન્ડર પ્રક્રિયા વિના કરારનું નવીનીકરણ કર્યું છે.

૩૮. વાસ્તવમાં, સ્પર્ધાત્મક બોલીની પ્રક્રિયા વિના માત્ર એક પક્ષની તરફેણમાં ફાળવણી/કરારની આવી પ્રથા અથવા પુનરાવર્તિત એક્સટેન્શન્સ (નવીનીકરણ), એક પ્રકારનું એકાધિકાર ઊભું કરવા સમાન છે.

૩૮.૧ આવી પ્રથા ગેરરીતિ, ભ્રષ્ટાચાર, સગાંવાદ અને આવી અન્ય અનિષ્ટ પ્રથાઓના બીજ વાવી શકે છે અથવા તેના તરફ દોરી જાય છે અથવા તેને જન્મ આપી શકે છે અને ઉત્પન્ન કરી શકે છે.

૩૮.૨ વર્ક કોન્ટ્રાક્ટ આપવા માટે વાજબી અને પારદર્શક પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયા (એટલે કે ટેન્ડર પ્રક્રિયા અને સ્પર્ધાત્મક બોલી) ને જતી કરવા અથવા અવગણવા માટે રાજ્ય અથવા જાહેર મંડળોની લાલચને પ્રોત્સાહિત કરી શકાય નહીં. અદાલત કોઈ પણ સત્તામંડળને આવી પ્રથા કે પ્રક્રિયાનો આશરો લેવાની મંજૂરી આપશે નહીં અથવા આવી પ્રથા ચાલુ રાખવા દેશે નહીં, રાજ્ય કે જાહેર મંડળ અથવા રાજ્યના અન્ય કોઈ અંગ દ્વારા આવી કાર્યવાહી કે પ્રથાને પુનરાવર્તિત કરવા કે સરળ બનાવવાની વાત તો દૂર રહી. તેના બદલે આવી પ્રથાને નિરુત્સાહિત કરવી જોઈએ અને શરૂઆતમાં જ ડામી દેવી જોઈએ.

૩૮.૩ અયોગ્ય અને અનિચ્છનીય અથવા અવાજબી અને અસંગત પ્રક્રિયાના પુનરાવર્તનની અપેક્ષાને “વાજબી અપેક્ષા” ના સ્થાન પર મૂકી શકાય નહીં. જો સામાવાળાએ ભૂતકાળમાં ગમે ત્યારે આવી પ્રક્રિયા અપનાવી હોય તો પણ તે વાજબી અપેક્ષાને જન્મ આપશે નહીં અને કોઈ એવો અધિકાર ઊભો કરશે નહીં જે અમલમાં મૂકી શકાય. આવી “ઈચ્છા” અથવા અપેક્ષા માટે કોઈ યોગ્ય કે કાયદાકીય રીતે ટકો પાયો નથી.

૩૮.૪ કોઈપણ અપેક્ષા અથવા ઈચ્છા અથવા પૂર્વાપેક્ષા જે કરારમાંની ચોક્કસ જોગવાઈ અથવા જાહેર નીતિ અથવા સુશાસન અને પારદર્શક વહીવટના સિદ્ધાંતો દ્વારા સમર્થિત નથી પરંતુ તેનાથી વિપરીત અને ઉલટી ચાલે છે, તેને “વાજબી અપેક્ષા” તરીકે ગણી શકાય નહીં. અમારા મતે વાજબી અપેક્ષાના સિદ્ધાંતને તે હદ સુધી લંબાવી શકાય નહીં જેના દ્વારા રાજ્ય અથવા તેની એજન્સી અથવા રાજ્યનું અંગ સ્પર્ધાત્મક બોલીની પ્રક્રિયાને જતી કરવા માટે બંધાયેલ રહેશે અને લાંબા સમયથી કામ કરી રહેલા પક્ષકારને વર્ક કોન્ટ્રાક્ટ આપશે.

૩૯. વર્તમાન કિસ્સામાં, અગાઉની ચર્ચા દર્શાવે છે કે સામાવાળાની કાર્યવાહી જાહેર હિતમાં છે અને તે જનતાના મોટા હિતનું રક્ષણ કરે છે અને તે એક પક્ષમાં હિતના નિર્માણ અથવા નિહિત થવાને પણ ટાળશે.

૪૦. કરારમાંની જોગવાઈના પ્રકાશમાં અને કેસની હકીકતોના પ્રકાશમાં અને સામાવાળાએ સાર્વજનિક રૂપે બોલીઓ મંગાવીને સ્પર્ધાત્મક બોલીની પદ્ધતિ અપનાવવાનું પસંદ કર્યું છે તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને (જે અરજદારને પણ એ જ તક આપે છે અને પૂરી પાડે છે), અમે અરજદારની આ સો-કોલ્ડ “વાજબી અપેક્ષા” ને સામાવાળાએ જે પદ્ધતિ (વર્ક ઓર્ડર આપવા માટે) પસંદ કરી છે અને અપનાવી છે (એટલે કે બોલીઓ મંગાવીને સ્પર્ધાત્મક બોલી) તેના કરતાં વધુ પસંદગી આપવા માટે ખાતરી ધરાવતા નથી કે ઝૂંકેલા નથી.

૪૦.૧ તેથી, વર્તમાન કિસ્સામાં, કેસની હકીકતો અને બંને પક્ષોના વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટો દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા નિર્ણયોમાં સુપ્રીમ કોર્ટે કરેલા અવલોકનોને ધ્યાનમાં રાખીને અમે એવા અભિપ્રાય ધરાવીએ છીએ કે અરજદારની અપેક્ષાએ બે પક્ષકારો વચ્ચેની ખાનગી વાટાઘાટો દ્વારા કરારના યાંત્રિક નવીનીકરણ (સ્પર્ધાત્મક બોલી વિના) (ફાળવણી લંબાવવી) ની પ્રક્રિયા કરતાં વર્ક ઓર્ડર આપવાની વધુ સારી, ઇચ્છનીય અને પારદર્શક પદ્ધતિ આગળ નમતું જોખવું જ જોઈએ.

૪૧. સંજોગોમાં, વાજબી અપેક્ષાના આધારે અરજદારનો દાવો કે રજૂઆત ટકી શકે તેમ નથી અને સ્વીકારી શકાય તેમ નથી અને વર્ક ઓર્ડર આપવા માટે સ્પર્ધાત્મક બોલી શરૂ કરવાની સામાવાળાની કાર્યવાહી હસ્તક્ષેપ કરવા યોગ્ય

નથી અને કરી શકાય નહીં. વાજબી અપેક્ષાના સિદ્ધાંત પર આધારિત દલીલ, તેથી, નિષ્ફળ જવી જોઈએ.

૪૨. અમારો વલણ અને નિર્ણય [એ] સેઠી ઓટો સર્વિસ સ્ટેશન અને અન્ય વિરુદ્ધ દિલ્લી ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી અને અન્ય [(૨૦૦૯) ૧ એસ.સી.સી. ૧૮૦] ના કિસ્સામાં ફરરા ૨૧ માં અને [બી] મિશિગન રબર (ઈન્ડિયા) લિમિટેડ વિરુદ્ધ કલોર્નિડ રાજ્ય અને અન્ય, [(૨૦૧૨) ૮ એસ.સી.સી. ૨૧૬] ના કિસ્સામાં ફરરા ૨૩, ૨૫ અને ૩૫ માં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના અવલોકન અને ઋષિ કિરણ લોજિસ્ટિક્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ બોર્ડ ઓફ ટ્રસ્ટીઝ ઓફ કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટ અને અન્ય [(૨૦૧૫) ૧૩ એસ.સી.સી. ૨૩૩, ના કિસ્સામાં ફરરા ૨૧ માં અને હિમાચલ પ્રદેશ હાઉસિંગ એન્ડ અર્બન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી વિરુદ્ધ યુનિવર્સલ એસ્ટેટ અને અન્ય [(૨૦૧૦) ૧૪ એસ.સી.સી. ૨૫૩] ના કિસ્સામાં ફરરા ૨૩ અને ૨૪ માં અવલોકન અને મુંબઈ ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ ગોલ્ડન ચેરિયટ એરપોર્ટ અને અન્ય [(૨૦૧૦) ૧૦ એસ.સી.સી. ૪૨૨] ના કિસ્સામાં ફરરા ૪૧ માં અવલોકન તેમજ નેશનલ હાઇવે ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા વિરુદ્ધ ગ્વાલિયર ઝાંસી એક્સપ્રેસવે લિમિટેડ [(૨૦૧૮) ૮ એસ.સી.સી. ૨૪૩] ના કિસ્સામાં કરાયેલા અવલોકન દ્વારા સમર્થિત અને મજબૂત થાય છે.

૪૩. આ બાબત અરજદારના પ્રથમ ઈનકારના દાવાને પાછળ છોડી દે છે.

૪૩.૧ જ્યાં સુધી ઉક્ત દલીલનો સવાલ છે, ત્યાં સુધી એ યાદ કરવું જરૂરી અને યોગ્ય છે કે કરારમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જે સામાવાળાને અરજદારને આવી તક આપવા માટે બંધાયેલ કરતી હોય અને/અથવા જે અરજદારની તરફેણમાં આવો અધિકાર ઊભો કરતી હોય અથવા જે અરજદારને આવો વિશેષ અધિકાર આપતી હોય.

૪૩.૨ આમ, જો આપણે અરજદારની દલીલ સ્વીકારીએ અને જો આપણે આવી વિનંતી ગ્રાહ્ય રાખીએ અથવા જો આપણે સામાવાળાને અરજદારને આવી તક આપવા નિર્દેશ આપીએ તો તે કરારને નવેસરથી લખવા અથવા કરારમાં જોગવાઈ ઉમેરવા સમાન બનશે.

૪૪. કરારની શરતો અને નિયમોને આખરી આકાર આપવો એ કોન્ટ્રાક્ટના પક્ષકારો વચ્ચેનો અને તેમના દાયરામાં આવતો વિષય છે અને અદાલત, કાયદા અથવા જાહેર નીતિ દ્વારા કોઈ આદેશના અભાવે, કોઈ જોગવાઈ લાદી શકે નહીં અથવા સામાવાળાને કેટલીક શરતો સ્વીકારવા અને અરજદારને આવી તક આપવા માટે મજબૂર કરી શકે નહીં જ્યારે કરારમાંની કોઈ જોગવાઈ કે કાયદામાંની કોઈ જોગવાઈ આવી તક માટેની જોગવાઈ કરતી નથી.

૪૫. અરજદારના આ દાવાનું બીજું પાસું છે. પ્રશ્નની તપાસ કરવી જરૂરી છે: અરજદાર કયા આધારે આવી તકની માંગ કરે છે અને દાવો કરે છે કે આવો અધિકાર તેને આપવો જોઈએ અથવા તેને ઉપલબ્ધ છે, ખાસ કરીને જ્યારે આવો અધિકાર કરારમાંથી મળતો નથી.

૪૫.૧ અરજદારના વિદ્વાન વરીષ્ઠ વકિલ દ્વારા કરાયેલી રજૂઆત દર્શાવે છે કે ઉક્ત દાવો એ પૂર્વધારણા પર આધારિત છે કે એક સમયગાળા દરમિયાન (કરારના અમલીકરણ દરમિયાન) અરજદારે બાંધકામ કરવા અને મશીનરીની સ્થાપનામાં તેના નાણાંનું રોકાણ કર્યું છે.

૪૫.૨ એ કહેવાની જરૂર નથી કે અરજદારે કરાર હેઠળની તેની જવાબદારી નિભાવવા માટે આટલી રકમનું રોકાણ કર્યું હતું. વધુમાં, કરારમાં એક આંતરિક પદ્ધતિ છે જે મકાન, બાંધકામ અને સ્થાપન સંબંધિત પ્રશ્નને કેવી રીતે સંબોધવામાં આવશે તેની જોગવાઈ કરે છે. કલમ-૨૧ માં અને કરારમાં એક સંયુક્ત અને વિગતવાર પ્રક્રિયા પૂરી પાડવામાં આવી છે અને કરાર વધુમાં પૂરો પાડે છે કે જો લાયસન્સધારક/ભાડાપટે આપનાર સરકારી માન્ય મૂલ્યાંકનકાર દ્વારા કરવામાં આવેલા મૂલ્યાંકનથી અથવા મકાન, બાંધકામ અને સ્થાપનની કિંમત તરફ નક્કી કરવામાં આવેલી રકમથી સંતોષ ન અનુભવે તો અરજદાર આબિટ્રેશનનો ઉપાય અજમાવી શકે છે.

જપ.૩ એક તરફ કરારમાંની ઉક્ત ચોક્કસ જોગવાઈ અને બીજી તરફ અરજદારને આવો અધિકાર (પ્રથમ ઇનકારનો) અથવા વિશેષ અધિકાર કે તક આપવાની જોગવાઈનો અભાવ એ દર્શાવે છે કે અરજદાર પાસે આવી તક અથવા અધિકારની માંગણી કરવા માટે કોઈ કાનૂની આધાર નથી.

જપ.૪ આ સિવાય, હવે અરજદાર ટેન્ડર પ્રક્રિયાના સહભાગીઓમાંનો એક છે/બોલીદાતાઓમાંનો એક છે. તેથી, અન્યથા પણ, આ પાસું એનઆઈટી/ટેન્ડર દસ્તાવેજોમાંની જોગવાઈ દ્વારા સંચાલિત થશે અને અરજદાર સહિત તમામ બોલીદાતાઓને એવી તકો અને અધિકારો મળશે જે એનઆઈટી/ટેન્ડર દસ્તાવેજોમાંની જોગવાઈઓની શરતોમાં પૂરા પાડવામાં આવેલ છે અને ઉપલબ્ધ છે.

જપ.૫ બાબતની આ સ્થિતિમાં, અમે અરજદારની એ માંગને સ્વીકારી શકીએ નહીં કે તેને પ્રથમ ઇનકારની તક આપવી જોઈએ.

જપ.૬ વધુમાં, અમે એ વાતને પણ અવગણી શકીએ નહીં કે અરજદારે આવી તક માંગતો સામાવાળાને પત્ર લખ્યો હોય તેમ જણાય છે (તારીખ ૭/૦૫/૨૦૧૯ નો પત્ર) છતાં અરજદારે અરજીમાં આવી રાહત માટે પ્રાર્થના કરી નથી.

જક. અરજદાર રસ ધરાવતા બોલીદાતાઓ પાસેથી બોલીઓ મંગાવીને ટેન્ડર

પ્રક્રિયા શરૂ કરવા અને સ્પર્ધાત્મક બોલી મંગાવવા માટે સામાવાળાએ જારી કરેલી તારીખ ૦૭/૦૫/૨૦૧૯ ની નોટિસને રદ કરવા માટે આપણને મનાવવા માટે કોઈ આધાર બનાવવામાં નિષ્ફળ ગયો છે.

૪૬.૧ સામાવાળાને ટેન્ડર પ્રક્રિયા સાથે આગળ વધવાથી રોકવા માટેનો કોઈ કેસ બનતો નથી. કરારમાં કોઈ જોગવાઈના અભાવે અને ઉપર જણાવેલા કારણોસર, સામાવાળાને કરારનું નવીનીકરણ કરવા અને અરજદારને વધુ ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે ફાળવણી લંબાવવા માટેનો નિર્દેશ પણ આપી શકાય નહીં.

અગાઉની ચર્ચાના પ્રકાશમાં અને ઉપર જણાવેલા કારણોસર, અરજી સ્વીકારવામાં આવતી નથી. નોટિસ રદ કરવામાં આવે છે. તે મુજબ હુકમ કરવામાં આવે છે.

સહી/-

(કે. એમ. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

સહી/-

(વી. પી. પટેલ, ન્યાયમૂર્તિ)

સાજ/સુરેશ/ભરત/કેડીસી/જે.એન.ડબલ્યુ.

વિષય: અમદાવાદ એરપોર્ટ પર આંતરરાષ્ટ્રીય એર કાર્ગો ટર્મિનલના સંચાલન અને જાળવણી માટેના ટેન્ડર જારી કરવાના નિર્ણય સામે, કરારના નવીનીકરણ અને લાયસન્સ લંબાવવાની માંગ કરતી અરજી હેઠળનો હુકમ.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.